

Medlemmer i Hamarøy kommunes kontrollutvalg

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Møtedato: Mandag 14. august klokken 11.00

Møtested: Møterom Polden, kommunehuset, Oppeid

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
16/17	Godkjenning av protokoll fra møte 21. juni 2017
17/17	Årsregnskap Hamarøy kommune 2016 – uttalelse fra kontrollutvalget
18/17	Redegjørelse fra administrasjonen: Status for kommunens økonomi 2017
19/17	Ettersendes: Invitasjon fra Nordland fylkeskommune til å delta i etablering av nytt interkommunalt revisjonsselskap
20/17	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
21/17	Eventuelt

Eventuelle forfall bes meldt leder eller sekretariat (470 37 452)

Oppeid, 3. august 2017

Ingvald Sørensen (s)
Leder kontrollutvalget

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Kopi sendes: Ordfører, rådmann, Salten kommunerevisjon IKS, varamedlemmer i kontrollutvalget til orientering (varamedlemmer møter kun etter særskilt innkalling).

SAK 16/17

Godkjenning av protokoll fra møte 21. juni 2017

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
14.08.2017

Vedlegg:

- Protokoll fra kontrollutvalgets møte 21. juni 2017

Bakgrunn for saken:

Protokoll fra kontrollutvalgets forrige møte legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 21. juni 2017 godkjennes.

Inndyr 3. august 2017

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

PROTOKOLL – HAMARØY KONTROLLUTVALG

Møtedato: Onsdag 21. juni 2017 klokken 11.00 – 13.20

Møtested: Møterom Husøy, kommunehuset, Oppeid

Saksnr.: 10/17 – 15/17

Til stede:

Ingvald Sørensen, leder
Anniken Rafnung Kristiansen

Forfall:

Torild Valle Thomassen, nestleder

Varamedlemmer:

Vara for Torild Valle Thomassen hadde ikke anledning til å møte.

Øvrige:

Rådmann Eirik Andre Hopland møtte i tilknytning til sak 11-13/17
Økonomisjef Ann Åshild Hansen møtte i tilknytning til sak 11-12/17
Revisjonssjef Per Asbjørn Andersen, Salten kommunerevisjon IKS
Sekretær for kontrollutvalget Lars Hansen

**Godkjenning av innkalling
sakliste**

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader:

Det fremkom ikke merknader.

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
10/17	Godkjenning av protokoll fra møte 3. mars 2017
11/17	Redegjørelse om status for regnskap 2016 og status økonomi så langt i 2017
12/17	Redegjørelse om feieavgift
13/17	Redegjørelse om rapport om Hamarøy Internasjonale Senter
14/17	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
15/17	Eventuelt

10/17 Godkjenning av protokoll fra møte 3. mars 2017

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 3. mars 2017 godkjennes.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 3. mars 2017 godkjennes.

11/17 Redegjørelse om status for regnskap 2016 og status økonomi så langt i 2017

Rådmann Eirik Andre Hopland, og økonomisjef Ann Åshild Hansen møtte fra administrasjonen for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Omforent forslag:

Redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

12/17 Redegjørelse om feieavgift

Rådmann Eirik Andre Hopland, og økonomisjef Ann Åshild Hansen møtte fra administrasjonen for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Omforent forslag til vedtak:

Redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

Kontrollutvalget kommer tilbake til saken i høstens møte.

Votering:

Omforent forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

Kontrollutvalget kommer tilbake til saken i høstens møte.

13/17 Redegjørelse om rapport om Hamarøy Internasjonale Senter

Rådmann Eirik Andre Hopland møtte fra administrasjonen for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Omforent forslag:

Redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

14/17 Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Revisor orienterte:

- Om arbeidet med revisjon av regnskap for 2017

Sekretariatet orienterte:

- Om dokumenter vedlagt saken.
- Om fylkestingets vedtak i saker om fylkeskommunens sekretariats- og revisjonsordning, herunder at fylkeskommunen vil ta initiativ overfor fylkets kommuner om å delta i interkommunale ordninger på de to områdene.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

15/17 Eventuelt

Det fremkom ikke ytterligere saker til behandling.

Oppeid den 21. juni 2017

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Utskrift sendes:
Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer
Hamarøy kommune v/ ordfører og rådmann

SAK 17/17

Årsregnskap Hamarøy kommune 2016 – uttalelse fra kontrollutvalget

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
14.08.2017

Vedlegg:

- Hamarøy kommune: Årsberetning og regnskap 2016, 18. juli 2017
- Salten kommunerevisjon IKS 4. august 2017: Uavhengig revisors beretning 2016

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget skal avgi sin uttalelse om årsregnskap 2016 til kommunestyret.

Det fremgår av Forskrift om kontrollutvalg § 7 at kontrollutvalget skal avgi *"uttalelse om årsregnskapet"*. Kontrollutvalget avgir sin uttalelse til kommunestyret, men kopi av uttalelsen skal være formannskapet i hende *"tidsnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget"*.

Innholdet i kontrollutvalgets uttalelse er ikke regulert i retningslinjer, lover eller forskrifter. Bestemmelsen gir kontrollutvalget rett til å knytte kommentarer til årsregnskapet med revisjonsberetning før årsregnskapet skal behandles i kommunestyret. Som grunnlag for kontrollutvalgets uttalelse om regnskapet ligger:

- Årsregnskapet for 2016
- Årsberetning for 2016
- Revisjonsberetning 2016 fra Salten kommunerevisjon IKS

Årsberetningen skal inneholde økonomiske tilbakemeldinger tilknyttet regnskapet, og skal jfr forskrift om årsregnskap og årsberetning (§10) redegjøre for vesentlige avvik mellom utgifter hhv. inntekter i årsregnskapet og den bevilgning til formålet som er gitt i regulert budsjett.

Årsberetningen skal i henhold til kommuneloven § 48 nr 5 i tillegg inneholde følgende informasjon:

- Det skal redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten
- redegjørelse for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i kommunen.
- redegjørelse for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven, samt for å fremme formålet i diskrimineringsloven og i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Regnskapet for 2016 er fremlagt med et regnskapsresultat som viser et regnskap med et regnskapsmessig merforbruk på kr 9 158 610 (2015: merforbruk kr 8 785 565, 2014: merforbruk kr 37 287, 2013: mindreforbruk kr 498 000).

Netto driftsresultat var budsjettert til kr 154 243, men ble kr 10,45 mill (2015: kr 6,4 mill). Akkumulert merforbruk for kommunen er mer enn kr 22 mill per 31.12.2016 (kr 13 mill ved utgangen av 2015.)

Kommunens driftsinntekter er kr 239,4 mill, mens det var budsjettert med kr 238,16 mill. Driftsutgifter utgjør kr 251,2 mill mot et budsjett på kr 238,0 mill. I årsberetningen nevnes bl.a at merutgifter til vikar / ekstrahjelp er kr 8,4 mill ut over budsjett, mens kjøp av varer og tjenester utgjorde kr 67,7 mill mot et budsjett på kr 59,5 mill.

Når det gjelder de enkelte enhetene så er det i årsmeldingen beskrevet ressursbruk på de ulike rammeområdene:

Oppvekst og HIS har mindreforbruk med henholdsvis kr 2,2 mill og kr 1,3 mill. For de øvrige rammeområdene er det større eller mindre merforbruk, herunder Administrasjon kr 4,0 mill (bl.a grunnet manglende budsjett Kirkelig Fellesråd kr 3,2 mill), PLO kr 4,5 mill (herav merforbruk sykehjem kr 1,2 mill og merforbruk kr 3,5 mill for ressurskrevende brukere).

Det er utgiftsført kr 28,3 mill i investeringsregnskapet i 2016. Opprinnelig budsjett var kr 7,53 mill. Udekket beløp i investeringsregnskapet opplyses å være kr 1 624 787.

Årsberetningen redegjør til en viss grad for tiltak for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten, slik det stilles krav om i kommuneloven.

Når det gjelder likestilling redegjøres det noe i årsberetningen om den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling, slik kommuneloven stiller krav om. Det redegjøres noe om tiltak som er iverksatt, eller tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling.

Regnskap for 2016 legges frem svært sent, og etter de frister som er fastsatt i forskrift om årsregnskap og årsberetning. (Årsregnskap innen 15. februar, årsberetning innen 31. mars, kommunestyrets behandling innen 30. juni). I årsberetningen nevnes bl.a bytte av økonomi- og regnskapssystem som årsak til forsinkelsen.

Kontrollutvalgets sekretariat viser generelt til tallmaterialet i årsregnskapet for 2016 og den økonomiske informasjonen og kommentarene i årsberetningen for 2016.

Revisors beretning

Revisor har avlagt en revisjonsberetning med følgende konklusjon i sin uttalelse om årsregnskapet:

Vi har revidert Hamarøy kommunes årsregnskap som viser kr 164 562 617 til fordeling drift, og et regnskapsmessig merforbruk på kr 9 158 610. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, driftsregnskap og investeringsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet, med unntak av virkningen av forholdet som er omtalt i avsnittet «Grunnlag for konklusjon med forbehold», avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Hamarøy kommune per 31. desember 2016, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk.

I tillegg har revisor uttalt seg om budsjett, årsberetningen og registrering / dokumentasjon.

Revisor avgir en konklusjon med forbehold om budsjett idet det vises til at investeringsregnskapet er 20 761 169 høyere enn budsjett for 2016, og at det er regnskapsført kr 12 639 900 mer i bruk av lån enn budsjettet: «Etter vår mening er det ikke anledning til å bruke mer av lånemidlene enn det som fremkommer av regulert budsjett for 2016. Det udekkete beløpet skulle følgelig vært kr 14 264 687, så lenge det ikke er foretatt rebudsjettering»

Videre viser revisor til vesentlige avvik mellom driftsbudsjett og –regnskap.

Vurderinger:

Generelt sett kan det være aktuelt for kontrollutvalget i sin uttalelse å mene noe om regnskapsresultat og forslag til disponeringen av overskudd, eventuelt inndekking av underskudd. Gitt kontrollutvalgets oppgave bør uttalelsen fokusere på lovlighet og økonomiske konsekvenser heller enn politisk hensiktsmessighet.

Andre forhold det kan være aktuelt å uttale seg om er budsjett disiplinen, informasjonsverdien i regnskap og årsberetning og den interne kontrollen.

Kontrollutvalget kan også finne det nødvendig å utdype / omtale forhold som fremkommer i revisjonsberetningen eller andre forhold kontrollutvalget anser for viktige i forhold til det avlagte regnskapet.

Årsregnskap 2016 med tilhørende årsberetning får tydelig frem at driftsutgiftene er for høye, og / eller inntektene er for lave til å 1) få driften i balanse, og 2) finne inndekning for tidligere års merforbruk. Akkumulert merforbruk er på mer enn kr 22,4 mill, hovedsakelig som følge av merforbruk 2015 (kr 8,8 mill) og 2016 (kr 9,15 mill).

Regnskapet for 2016 legges frem for behandling senere enn fastsatte frister. Dette er også et forhold som kan være aktuelt å kommentere.

Kontrollutvalgets sekretariat har ikke funnet grunn til å kommentere forhold vedrørende regnskapet ut over det som fremgår av årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen.

Administrasjonen er kalt inn og vil være til stede i kontrollutvalgets møte for å presentere regnskapet og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

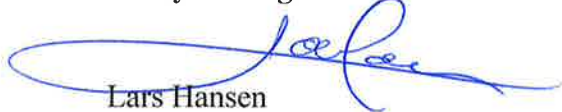
Kontrollutvalget har i møte 14. august 2017 behandlet Hamarøy kommunes årsregnskap for 2016. Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet/årsoppgjøret, samt revisjonsberetningen for 2016.

Kontrollutvalget mener at presentasjon av årsregnskapet med tilhørende spesifikasjoner og noter samt rådmannens årsberetning, tilfredstiller brukernes informasjonsbehov og gir et riktig inntrykk av Hamarøy kommunes aktivitet i 2016.

Kontrollutvalget har merket seg at årsregnskapet samlet sett viser et regnskapsmessig merforbruk med kr 9 158 610, og at akkumulert underskudd dermed er kr 22 446 007.

Utover dette og det som fremgår av revisjonsberetningen, har kontrollutvalget ingen merknader til Hamarøy kommunes årsregnskap for 2016.

Inndyr 3. august 2017

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

Salten kontrollutvalgsservice

Dato 03.08-2017

Jnr. 17/645

Arkiv nr. 415 70

Hjemmel u off:

Årsberetning og regnskap 2016

Hamarøy
KOMMUNE

VISJON: Hamarøy - Æventyrlandet

*Hamarøy kommune skal være et samfunn i utvikling - basert på opplevelse,
felleskap og trivsel*

INNHold

RÅDMANNENS INNLEDNING	3
1. ØKONOMISK SITUASJON	4
1.1 Driftsregnskapet	4
1.2 Gjeld og likviditet	5
2. DRIFT OG INVESTERINGER	5
2.1 Hovedoversikt drift	5
2.2 Rammeområder og enheter	6
3. INVESTERINGER	8
4. ETIKK OG INTERNKONTROLL	9
4.1 Etikk	9
4.2 Internkontroll	9
5. PERSONAL	9
5.1 Ansatte og likestilling	9
Kjønnsfordeling	9
5.2 HMS og sykefravær	10
VEDLEGG	11
Regnskapsskjema 1A: Driftsregnskapet	11
Regnskapsskjema 1B: Driftsregnskapet, fordelt på ansvar	13
Regnskapsskjema 2A: Investeringsregnskapet	15
Regnskapsskjema 2B: Investeringsregnskapet, fordelt på ansvar	16
Regnskapsskjema 3 : Balanseregnskapet	17
Regnskapsskjema 4: Økonomisk oversikt - Drift	19
Regnskapsskjema 5: Økonomisk oversikt - Investering	21
Note 1: Regnskapsprinsipper	22
Note 2: Arbeidskapital	23
NB! Endring i oppsettet for note - arbeidskapital fom 2016.	23
Note 3: Kommunens garantiansvar	24
Note 4: Spesifikasjon av regnskapsmessig underskudd drift	24
Note 5: Kapitalkonto	24
Note 6: Pensjonskostnader	25
Note 7: Avsetning og bruk av fond	26
Note 8: Aksjer og andeler i selskaper	27
Note 9: Anleggsmidler	28
Note 10: Langsiktig gjeld	29
Note 11: Avdrag på gjeld	29
Note 12: Godtgjørelse og revisjonshonorar	29
Note 13: Selvkostregnskap	30
Note 14: Usikre forpliktelser	31
Note 15: Strykninger	31
Note 16: Nedskrivninger og korreksjoner	31

VISJON: Hamarøy - Æventyrlandet

Hamarøy kommune skal være et samfunn i utvikling - basert på opplevelse, fellesskap og trivsel

Hamarøy kommune - årsberetning 2016

RÅDMANNENS INNLEDNING

Regnskapsåret 2016 er nå avsluttet. Årets resultat viser et merforbruk på kr 9.158.610,-. Gjennom driftsåret lå det an til et langt lavere merforbruk, dog med et vesentlig avvik i forhold til vårt budsjettmål.

Årets regnskapsavleggelse har blitt vesentlig forsinket, og har sammenheng med flere momenter.

Hamarøy kommune har i 2016 byttet økonomi- og regnskapssystem med overgang til nytt system pr 1. oktober. Erfaringene fra bytte midt i et regnskapsår samt en del utfordringer med det nye systemet har vært utfordrende, både for regnskapsføring og overordnet oversikt/kontroll.

Årsberetningen og regnskapet avdekker et omfattende behov for opprydding og systematisering av ansvar og rutiner.

Hamarøy kommune har også i 2016 jobbet med strukturelle endringer. Det ble blant annet gjennomført samlokalisering av de to barnehagene på Oppeid til én enhet. Arbeidet med utredningen av bygningsmassen ved Hamarøy Bygdeheim for omorganiseringen av omsorgstjenester ble ikke ferdigstilt i år. Det forventes en konkretisering i 2017.

Arbeidet med strukturelle endringer er i 2017 intensivert, og en forventer et mer tilpasset driftsnivå over tid. Det betyr en stram budsjettdisiplin og økonomistyring.

Kommunen har fortsatt et for høyt driftsnivå. Vi har ikke nådd målet om et netto driftsresultat i størrelsesorden 1,75 %, og vil ikke kunne innfri vedtaket om nedbetaling av tidligere års underskudd. Budsjettet resultat for 2016 hadde et netto driftsresultat på kr 154.243,-. Kommunen har pr 2016 et akkumulert udekket underskudd på til sammen 22,4 millioner kroner.

Ideelt sett bør målet fortsatt være et netto driftsresultat på minimum 3 % av driftsinntektene. Dette ville gitt et årlig netto driftsresultat på ca 7,2 millioner kroner.

Vi står overfor store utfordringer framover - både med hensyn til rekruttering og kompetanse.

I tillegg har Stortinget i juni 2017 vedtatt at Tysfjord kommunes sørvest-side, skal sammenslås med Hamarøy kommune 01.01.2020. Tiden fram til iverksettelsen vil kreve betydelige ressurser, både administrativt og politisk.

Rådmannen vil takke alle medarbeidere for innsatsen i 2016. Det blir noen krevende tak fremover, men det er jeg overbevist om at vi skal få til.

Hamarøy, 18. juli 2017

Eirik André Hopland
Rådmann

1. ØKONOMISK SITUASJON

1.1 Driftsregnskapet

Hamarøy kommunes regnskap for 2016 viser et merforbruk på kr 9 158 610,- i driftsregnskapet, og et merforbruk på kr 1 624 787,- i investeringsregnskapet. Dette gjelder pliktig kjøp av egenkapitaltilskudd i KLP. Avviket på driftsregnskapet er i det vesentlige knyttet til ressurskrevende tjenester, barnevern, legetjenester, manglende budsjettering Kirkelig Fellesråd samt salg av konsesjonskraft.

Resultat

Netto driftsresultat i 2016 (2015) ble -10,4 millioner (-6,4 millioner) mot budsjettert -0,2 millioner (0,8 millioner). Etter nettoavsetning til fond på 1,3 millioner, er det bokført et merforbruk på 9,2 millioner. Samlet udekket merforbruk er etter dette 22,4 millioner.

Som en følge av at resultatet er svakere enn budsjettert, ble budsjettert dekning på kr 26 506,- av tidligere års merforbruk strøket.

Dersom vi tar hensyn til bokførte inntekter fra premieavvik på pensjoner, underskudd på selvkostområdene og eiendomsskatt på boliger, og tar bort engangseffekten av tilbakebetalingskravet, blir justert resultat -14,1 millioner (se tabell). Dette indikerer at underliggende drift er veldig svak.

Justert resultat, millioner kr.	
-9,2	Resultat
-0,4	Premieavvik
0,7	Selvkost
-5,2	Eiendomsskatt
-14,1	Justert resultat

Vurdering

Det anbefales nå at kommunene har et netto driftsresultat på 1,75 %, som for Hamarøy kommune tilsvarer ca 4,5 millioner. Beregningen er basert på antatt gjennomsnittsbehov for norske kommuner. Tilsvarende tidligere anbefalinger har vist seg å være lave for noen mindre kommuner, siden de er mer sårbare overfor større investeringsbehov.

Sammenlignet med 2015, er situasjonen for Hamarøy kommune svakere:

1. Langsiktig gjeld er økt fra 123,7 til 140,3 millioner. Økningen skyldes balansering av investeringer ved nytt låneopptak i 2016. Dog er lånegjelden på et akseptabelt nivå.
2. Pensjonsunderdekningen er redusert fra 58,6 millioner til 57,8 millioner.
3. Vedlikeholdsetterslep på bygg er tidligere anslått til over 20 millioner, og vi har også bygg som etter hvert trenger total rehabilitering.
4. Kassakreditten brukes stadig mesteparten av året, og økt merforbruk krever økt behov for tilgang på likvider.
5. Oppsamlet merforbruk som må dekkes er økt fra 13,3 til 22,4 millioner kroner.

Total effektiv gjeld har økt, og følsomheten for renteøkninger er tilsvarende høyere: En renteøkning på 1 prosentpoeng vil svekke driftsresultatet med ca. 2 millioner. For å få dekket inn etterslep, pensjonsunderdekning og merforbruk, kreves det nå et totalt overskudd på vesentlig mere enn de anbefalte årlige netto driftsresultat på 1,75%.

VISJON: Hamarøy - Æventyrlandet

Hamarøy kommune skal være et samfunn i utvikling - basert på opplevelse, fellesskap og trivsel

1.2 Gjeld og likviditet

Lånegjeld og likviditet

Kommunens lånegjeld ble i løpet av 2016 økt fr 123,7 millioner til 140,3 millioner, tilsvarende 58,6 % (51,7 % i 2015) av driftsinntektene. Vi er nå på nivå med 2014. Kommunens gjeld er i all hovedsak på flytende rente. Kommunen har per 31.12.2016 en kassakredittramme på 20 millioner. Kommunens likviditet er ytterligere svekket i 2016, og det forventes økende likviditetsbehov kommende år.

Pensjoner

År	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
Pensjonsforpliktelser	275 843 220	291 991 575	322 674 005	341 944 730
Pensjonsmidler	235 006 727	250 014 504	261 048 346	286 949 722
Underdekning	40 836 493	41 977 071	61 625 659	54 995 008

Underdekningen av pensjonsforpliktelser gikk noe ned fra 61,6 til 55 millioner i 2017. Årets premieavvik var 3,2 millioner (3,7 millioner i 2015). Amortiseringstiden for premieavvik ble endret fra 10 til 7 år i 2014. Forventede årlige innbetalinger i tilknytning til underdekningen er nå 1,5-2 millioner høyere enn tidligere års estimat.

2. DRIFT OG INVESTERINGER

2.1 Hovedoversikt drift

Inntekter

Driftsinntektene økte fra 238,7 til 239,4 millioner (budsjettert 238,2 millioner). Vi ser en utflating av inntektene og hvor en vesentlig nedgang er på andre salgs- og leieinntekter.

Inntekts- og formuesskatt økte fra 42,1 til 46,2 millioner, en litt større endring enn i 2015. Dette var 11% høyere enn budsjettert. Det opprinnelige budsjettet var lik statsbudsjettets anslag på 41,7 millioner. *Rammetilskuddet* økte fra 79,4 til 82,8 millioner (budsjettert 80,75 millioner), slik at summen av rammetilskudd og inntekts- og formuesskatt ble vesentlig over det opprinnelige budsjettet på 6,5 millioner.

Eiendomsskatt på boliger og fritidsboliger var i 2016 på 5 promille, og gav inntekter på 5,2 millioner, mot budsjettert 5,6 millioner. *Eiendomsskatten for andre eiendommer* var 7 promille, og inntektene gikk opp fra 7,4 til 7,7 millioner (budsjettert 8,2 millioner).

Kraftrelaterte inntekter ellers var vesentlig lavere i 2016 enn i 2015. Inntekt fra konsesjonsavgift var 3,6 millioner, mens salg av konsesjonskraft gav 2,2 millioner (6,6 millioner). Konsesjonsavgiften var uendret på 3,6 millioner. Inntektene fra eiendomsskatt på kraftproduksjonsanlegg var 4,4 millioner, og kommunen mottok 2,6 millioner (1,96 millioner i 2015) i utbytte fra Nord-Salten Kraft, der kommunen eier 16,5% av aksjene. Eiendomsskatt på linjenettet, som ikke er spesielt for kraftkommuner, var omtrent 1,5 millioner.

Overføringer med krav til motytelse gikk ned fra 46,1 til 37,8 millioner (budsjettert 39,0 millioner).

Utgifter

Kommunens utgifter økte fra 245,7 til 251,2 millioner (budsjettert 238 millioner). Her manglet ved en feil budsjett for Kirkelig Fellesråd med 3,2 millioner. Fordelte utgifter er omtrent 0,8millioner høyere enn budsjettert.

Lønnskostnader. Økningen utover budsjett er for det meste knyttet til fravær og vikarer. *Lønn til vikarer og til ekstrahjelp* var på totalt 8,4 millioner (10 millioner i 2015), mot budsjettet 8,1 millioner.

Kjøp av varer og tjenester (artsseriene 1-3) gikk opp fra 59,3 til 67,7 millioner, mot budsjettet 59,5 millioner. Økt kjøp fra andre, både offentlig og privat, hadde et merforbruk på 3,1 millioner ifht til budsjett. Medisinsk forbruksmateriell og telefon/internett med 0,3 millioner hver over budsjett. Leie av boliger 1 million over budsjett. Kjøp av strøm var 0,6 millioner over budsjett. Andre tjenester med et merforbruk på 1,9 millioner. (Eks innleide leger, konsulenttjenester adm og politisk styring.) Andre oppgavepliktige godtgjørelse på 0,9 millioner over budsjett.

Avgifter, gebyrer, lisenser og lignende var 1,3 millioner over budsjett, og fordeler seg over alle områder.

Serviceavtaler og reparasjoner og vaktmestertjenester hadde et forbruk på 1,5 millioner mot budsjettet 2,4 millioner.

Kjøp fra kommuner var 1,9 millioner over budsjett, leie av legetjenester og barnevernstjenester.

Overføringer ble redusert fra 26,7 til 20,4 millioner (budsjett 17,3 millioner). Differansen gjelder i all hovedsak manglende budsjett for Kirkelig Fellesråd.

Avskrivninger var 6,9 millioner mot budsjettet 6,3 millioner, og har ingen nettoeffekt på netto driftsresultat eller merforbruk.

Finansposter

Renteinntekter og utbytte var 3,7 millioner mot budsjettet 2,0 millioner. Av avviket er 0,6 millioner knyttet til kalkulert kapitalkostnad på selvkostområdene. Totalt utbytte var 1,1 million over budsjettet; mesteparten av beløpet er fra Nord-Salten Kraft AS. Renteinntektene var lik budsjettet. *Renteutgiftene* var 1 millioner høyere enn budsjettet, for det meste på grunn av økt lånegjeld. *Avdrag på utlån* var 0,4 millioner lavere enn budsjettet.

Fondstransaksjoner

Bruk av fond var 2,7 millioner over budsjett, knyttet til generelle vedtak om utgiftsdekning på noen områder.

Avsetninger til bundne fond var 100.000 kr høyere enn budsjett. Avsetning av kr 26.506,- til *dekning av underskudd* er strøket, som følge av merforbruk i regnskapet.

2.2 Rammeområder og enheter

Tabellen viser avvikene per rammeområde, sammenlignet med opprinnelig budsjett. Ansvar 3750 *Kantine / hybelhus* er inkludert i Næring og kultur og utgjør et merforbruk på 1,2 millioner. Inntekten for denn er på rammeområde 8.

Resten av rammeområde 7 har et merforbruk sammenlignet med budsjett på 0,4 millioner.

RO	Rammeområde	Regnskap	Rev.budsjett	Budsjett	Avvik	Avvik %
1	Administrasjon	21 948 805	0	17 904 476	-4 044 329	-23 %
2	Oppvekst	42 197 649	0	44 432 302	2 234 654	5 %
3	PLO	50 949 320	0	46 387 207	-4 562 113	-10 %
4	Familie og helse	19 264 327	0	16 377 429	-2 886 898	-18 %
5	HIS	13 942 939	0	15 232 780	1 289 841	8 %
6	NAV	4 280 833	0	3 774 786	-506 047	-13 %
7	Næring og kultur	5 016 810	0	3 456 261	-1 560 549	-45 %
8	Tekniske tjenester	18 101 738	0	16 247 154	-1 854 584	-11 %
10	Finans	-175 702 420	0	-167 243 201	8 459 219	-5 %

Tabell: Nettoutgifter per rammeområde, tall i 1kr.

Rammeområde 1. Administrasjon

Administrasjonen har et rapportert merforbruk i forhold til budsjett på 4 millioner. Merforbruket er manglende budsjett på Kirkelig Fellesråd på 3,2 millioner. Et merforbruk på politisk styring 0,5 millioner samt 1,1 millioner på stab/støtte/felles/overordnet adm.

Rammeområde 2. Oppvekst

Regnskapet for Oppvekst viser et mindreforbruk på 2,2 millioner. Sentralskolen og voksenopplæring fremmedspråk sett under ett, har et mindreforbruk på 1 million. Forøvrig er driften godt innenfor budsjett. Det er betydelige positive avvik på Marielund barnehage (0,7 millioner).

Rammeområde 3. Pleie, omsorg og rehabilitering

Rammeområdet har et merforbruk på 4,5 millioner (10%) sammenlignet med budsjett. Administrasjonen er i budsjettbalanse. Sykehjemmet har et merforbruk på 1,2 millioner (3,2 millioner i 2015). Driftsutgiftene er fortsatt meget høye. Tilpasninger på området, herunder byggmessige, bør prioriteres høyt, ettersom pleiefaktor, bemanning og enhetskostnader er langt over nasjonale normer. Hjemmebasert omsorg har et mindreforbruk på 0,2 millioner, og fortsetter den positive utviklingen fra 2014 og 2015. Ressurskrevende tjenester har et merforbruk på 3,5 millioner sammenlignet med budsjett. Det er her utgiftsført betydelige usikre forpliktelser, og mesteparten av merforbruket er knyttet til dette, se note 14.

Rammeområde 4. Familie og helse

Familie og helse har ett mindreforbruk på 0,6 millioner. Barnevern har ett merforbruk på 1,5 millioner (0,3 millioner i 2015), Legetjenesten hadde et merforbruk på 2,4 millioner. Dette skyldes i all hovedsak innleie av legetjenester i mangel på fast tilsatte leger.

Rammeområde 5. Hamarøy Internasjonale Senter

HIS hadde et isolert mindreforbruk på 1,3 millioner (8 %) i forhold til budsjett. total omsetning på HIS er 65% høyere enn for tre år siden. HIS er nå litt mindre enn sykehjemmet, med brutto driftsutgifter på 31,5 millioner, tilsvarende 12 % av kommunens totale utgifter. På slutten av 2016 kom det melding om færre mindreårige bosatte flyktninger til landet. Vi ser en stor nedgang i behovet for tilrettelagt bosetting i Hamarøy.

År	Brutto DU	Økning i %
2013	24,5	
2014	28,6	17 %
2015	33,1	16 %
2016	31,5	-5 %

Tabell: Brutto driftsutgifter HIS, i millioner kroner.

I 2016 ble det bosatt 8 flyktninger (27 i 2015), hvorav 5 enslige mindreårige (9 i 2015), 3 voksne (11 i 2015) herav 1 barn og 1 ved familiegjennforening (7 i 2015). Utgiftene til overtid og vikarer var på 2,6 millioner, omtrent 0,8 millioner mindre enn budsjett. Totale lønnsrelatert utgifter var 1,8 millioner lavere enn budsjettet. mens netto utgifter til husleie var 0,3 millioner mindre enn budsjett. Oppfølging av området bør prioriteres, særlig med hensyn på budsjettering av overføringer og husleie da boliger ofte står tom, og utleier ikke får inntekter på disse(kommunen selv).

Rammeområde 6. NAV

NAV har et netto merforbruk på 0,5 millioner. Merforbruket er knyttet til at økningen i utbetalinger har fortsatt, og disse er opp fra 2 millioner i 2014 til 2,6 millioner i 2015 og 2,4 millioner i 2016. Økt bemanning for å muliggjøre bedre oppfølging er under vurdering.

Rammeområde 7. Næring og kultur

Næring og kultur har et merforbruk på 1,5 millioner, inkludert Hybel- og kantinedrift med et merforbruk på 1,2 millioner, som midlertidig er plassert på dette rammeområdet. Det samme gjelder Hamarøyhallen som har et merforbruk på 1,1 millioner pga at inntekt er hos teknisk. Differansen på 0,8 millioner er dekt inn på de andre kulturområdene. Dette er et rammeområde som det må foretas en særskilt opprydding på mhp skille av kultur og bygg/anlegg.

Rammeområde 8. Tekniske tjenester

Tekniske tjenester viser et merforbruk på 1,8 millioner. Det gjenstår fremdeles en del arbeid for å få gode budsjetter på detaljnivå. Som vanlig er det avvik på de mange byggeansvarene, ettersom det gjøres gjennomsnittsbudsjetteringer for hvert vedlikeholdsobjekt, og betydelig vedlikehold gjøres sjelden. Alle byggansvarene bør samles både regnskaps- og forvaltningsmessig. Det var et mindreforbruk på 0,8 millioner på tekniske tjenester, idrettsbygg på 0,9 millioner (se Kultur/næring). Merforbruk på 1,7 millioner på kart og oppmåling samt merforbruk på 0,9 millioner på VAR-området. Selvkostregnskapene viser et samlet underskudd på 0,7 millioner i 2016. Etter vedtatte gebyrøkninger fra 2016, forventes det at de siste årenes underskudd blir dekket inn i kommende fireårsperiode

Resultat for selvkostområdene 2013-2016

År	Vann	Avløp	Renovasjon	Feiing	Slam	Sum
2013	-586 476	-48 240	70 285	-223 357	96 638	-691 150
2014	-1 054 452	270 621	39 177	-263 649	-29 584	-1 037 887
2015	-756 020	406 541	38 133	-434 409	-41 527	-787 282
2016	-424 193	-972 856	-48 717	50 617	-236 389	-1 631 538
Sum	-2 821 141	-343 934	98 878	-870 798	-210 862	-4 147 857

Tabell: Oversikt over selvkostområdene 2013-2016.

Rammeområde 10. Finans

Skatt på formue/inntekt og rammetilskudd var på 6 millioner høyere enn det opprinnelige budsjettet. Eiendomsskatt var budsjettet med 0,9 millioner for mye. Andre statlige tilskudd var 1 million over budsjettet. I tillegg så var det budsjettet med 5 millioner for mye i konsesjonskraftinntekter.

3. INVESTERINGER

Det er ferdigstillt sammenslåing av to barnehager til en på Oppeid samt at Skutvik barnehage er utbedret. Prosjekt Skutvik Havn og Blålysprosjektet er startet. Ny traktor er innkjøpt. Netto aktiverte investeringer i perioden er på 10,6 millioner. Til finansiering av investeringer foretatt i 2015 og 2016 ble det tatt opp lån på 16,6 millioner.

4. ETIKK OG INTERNKONTROLL

4.1 Etikk

Kommunens etiske retningslinjer er innlemmet i arbeidsreglementet og i økonomireglementet. I 2015 ble de etiske retningslinjer for kommunen gjennomgått og nye ble utviklet. I tillegg er det laget retningslinjer for bruk av sosiale medier.

Retningslinjene vektlegger redelighet, ærlighet og åpenhet. Kommunen har også en egen verdiplattform med ledelsesprinsipper. De etiske retningslinjene gjennomgås i forbindelse med nyansettelser.

4.2 Internkontroll

Kommunen innførte et nytt HMS- og kvalitetssystem i 2014, et arbeid som er videreført i 2015. Det har vært jobbet med oppdatering og utvikling av nye rutinebeskrivelser, samt oppdatering av regelverk.

Regnskapsrapporteringen er i 2016 foretatt tertialvis. Også 2016-regnskapet er imidlertid avlagt vesentlig forsinket, og langt etter fristen 15.februar. Dette er ikke tilfredsstillende, og må bestrebes gjennomført innenfor gjeldende frister. Ved en slik forsinkelse, kan det resultere i begrenset oversikt i det løpende regnskapet.

5. PERSONAL

5.1 Ansatte og likestilling Kjønnfordeling

Kjønn	Ansatte	%	Årsverk	%	Stillings%
Kvinner	197	75 %	166,7	74,1 %	85 %
Menn	66	25 %	58,2	25,9 %	88 %
Totalt	285		225		

Hamarøy kommune har, ved utgangen av 2016, 263 medarbeidere og til sammen 225 årsverk (tabell ovenfor), mot 203 årsverk i 2015 og 241 årsverk i 2014.

Sammenlignet med 2015, er kjønnssammensetningen nesten uendret med 66 menn (25 %) og 197 kvinner (75 %). I 2015 var det 76 menn (26,67 %) og 209 kvinner (73,33 %).

Sammensetningen av kvinner og menn ligger på landsgjennomsnitt og reflekterer kommunens sammensetning i tradisjonelle kvinne- og mannsyrker.

På teknisk enhet utføres, om en ser bort fra renhold, som har nesten 100 % kvinneandel, ca 75 % av årsverkene menn. Av rammeområdene, har HIS best kjønnsbalanse, med 54 % kvinner.

Rådmannens utvidede ledergruppe består av 15 personer, hvorav 9 kvinner og 6 menn.

Rammeområdene er for små til å gi signifikante tall for kjønnsbaserte lønnsforskjeller.

Etnisitet

Kommunen har en økende andel ansatte med utenlandsk bakgrunn, men registrerer ikke statistikk for dette utover statsborgerskap. Tilgang til slik arbeidskraft har vært viktig for

kommunens rekrutteringsarbeid, og bidrar samtidig til integrering og sysselsetting for innvandrere.

Aldersfordeling

Kommunen er inne i en periode der vi må finne erstatninger for mange erfarne ansatte. Delvis som følge av dette, og delvis pga. økningen i totalt antall ansatte, har gjennomsnittsalderen i kommuneorganisasjonen gått ned fra 47,87 år i 2013, 46,81 år i 2014, 46 år i 2015 med en liten stigning til 46,12 år i 2016.

Deltidsarbeid

Reduksjon av uønsket deltid er viktig for utnyttelse av arbeidskraft, og i forhold til ulike typer likestillingsarbeid.

Hamarøy kommune har forholdsvis høy andel ansatte i 100 % stilling. I tabellen ovenfor ser vi at det er liten forskjell i stillingsprosenten for kvinner og menn. Tidligere år har kvinner hatt en mindre stillingsprosent enn menn. I 2015 hadde kvinner i gjennomsnitt 68,24 % stilling, mens menn hadde et snitt på 78,94 %.

En betydelig del av deltidsarbeidet og vikarbruk er knyttet til gradvise økninger i kommunens aktivitetsnivå de senere årene, spesielt innenfor helse og omsorg. Det arbeides med turnusordninger og nye systemer for koordinering over ulike rammeområder i kommunen.

5.2 HMS og sykefravær

Kommunen har i løpet av 2014 og 2015 hatt et prosjekt for innføring av digitalt HMS-verktøy, Compilo.

Sykefraværet i Hamarøy kommune har over lang tid vært lavt. I 2015 og 2016 har det vært utfordrende å ta ut fraværstatistikk pga omlegging til nye systemer. I perioden 2013-2015 har NAV lagt om sine rapporteringsrutiner. Innføringen av A-ordningen, og brudd på tidsserier, gjør at statistikk og nøkkeltall fra NAV ikke er gitt ut på samme måte som tidligere.

Hamarøy kommune har mottatt tallene for det legemeldte fraværet for 2015 og 2016 fra NAV. I 2015 var det legemeldte fraværet på 7,2 % og i 2016 var dette steget til 8,9 %.

Hamarøy kommune sine tall for sykefraværet i 2015 og 2016 kan kun hentes ut i total tall, dvs legemeldt og egenmeldt sykefravær. Gjennomsnittet på egenmeldt sykefravær for IA-virksomheter ligger på 1 -1,2 %. Det totale sykefraværet i kommunen for 2015 er 8,4 % og 9,1 % i 2016.5

VEDLEGG

Regnskapsskjema 1A: Driftsregnskapet

Tall i 1 kroner	Regnskap 2016	Regulert budsjettt 2016	Opprinnelig budsjettt 2016	Regnskap 2015
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER				
Skatt på inntekt og formue	-46 150 604		- 41 700 000	-42 101 040
Ordinært rammetilskudd	-82 825 753		-80 750 000	-79 411 759
Skatt på eiendom	-12 881 925		-13 800 000	-12 522 798
Andre direkte eller indirekte skatter	-3 676 990		- 3 670 000	-3 615 672
Andre generelle statstilskudd	-23 298 679		-20 553 730	-20 725 955
Sum frie disponible inntekter	-168 833 951		-160 473 730	-158 377 224
FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER				
Renteinntekter og utbytte	-3 740 454		-2 035 000	-3 474 558
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0		0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	3 646 168		2 560 000	3 784 810
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0		0	0
Avdrag på lån	5 660 156		6 100 000	5 543 481
Netto finansinntekter/-utgifter	5 565 870		6 625 000	5 853 734
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER				
Til dekning av tidligere års regnsk.messige merforbruk	0		26 506	0
Til bundne avsetninger	3 850 767		3 740 454	0
Bruk av bundne avsetninger	-6 645 304		-3 920 749	7 505 971
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	0		0	0

VISION: Hamarøy - Eventyrlandet
 Hamarøy kommune skal være et samfunn i utvikling - basert på opplevelse, fellesskap og trivsel

Bruk av ubundne avsetninger	0	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger			0	-5 080 779
Netto avsetninger	-2 794 536		-154 243	2 425 192
FORDELING				
Overført til investeringsregnskapet	1 500 000	0	0	0
Til fordeling drift	-164 562 617	0	-154 002 973	-150 089 299
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	173 721 227		150 572 167	158 883 863
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	9 158 610		-3 430 806	8 785 565

VISJON: Hamarøy - Æventyrlandet
 Hamarøy kommune skal være et samfunn i utvikling - basert på opplevelse, fellesskap og trivsel

Regnskapsskjema 1B: Driftsregnskapet, fordelt på ansvar

Tall i 1 kroner	Regnskap 2016	Oppr. budsj 2016	Regnskap 2015
Netto driftsutgifter pr ANSVAR			
Politisk styring	2 076 241	2 599 180	2 052 016
Overordnet administrasjon	3 002 061	2 837 559	-30 381
Revisjon, kontrollutvalg	518 799	588 615	588 871
Rådmannskontoret	0	0	2 973 039
Sivilforsvaret	46 30	80 908	81 502
Diverse fellesutgifter	2 067 947	3 021 256	2 387 998
Kirkelig fellesråd	3 282 000	0	3 113 153
Stab- støtte	6 625 476	4 455 014	5 585 339
Servicekontoret	2 332 380	2 329 509	2 254 085
EDB-tjenester	2 502 085	2 477 10	2 128 882
Kommunehuset	209301	47 495	138 808
Telebygget	93 697	-167 950	39 807
Grunnskole - felles	3 633 372	3 556 213	3 316 502
Skutvik skole	840 662	822 462	1 544 018
Hamarøy sentralskole	16 564 283	16 106 318	14 502 983
Ulvsvåg oppvekstsenter	1 966 526	2 251 227	1 906 576
Innhavet oppvekstsenter	8 315 152	8 367 273	6 641 168
Barnehage - felles	2 027	213 875	15 022
Skutvik barnehaget	3 105 015	3 501 247	3 339 468
Mellombygda barnehage	0	0	668
Marielund barnehage	5 406 169	6 174 164	5 423 623
RKK	0	0	1 913
Voksenopplæring fremmedspråk	1 351 898	2 056 549	7 166 630
Styrket tilbud førskolebarn	0	-394 809	0
Musikk- og kulturskolen	1 559 566	1 777 783	2 242 978
PLO-kontor adm.	0	0	1 204 651
Institusjonstjenester	25 744 839	24 513 487	25 648 439
Hjemmebasert omsorg	15 093 857	15 305 857	13 883 337
Ressurskrevende tjenester	0	0	7 962 009
Familie og helse	4 660 906	3 302 062	-151 797
Legetjeneste	7 511 400	5 128 533	5 683 691
Fysioterapi	817 620	1 002 475	797 488
Jordmortjeneste	36 424	280 105	9 485
Sosiale tjenester	-49	0	44 239
Barnevern	8 204 313	6 710 154	5 786 854
Hamarøy Internasjonale Senter	14 058 795	15 232 780	15 489 112
Kantine KHVGS	916 710	-287 066	632 969
NAV	4 280 833	3 813 466	3 769 020
Næringsetaten	426 152	865 598	326 851
Tilskudd og lån fra næringsfondet	246 000	510 000	338 500

Landbrukskontor	744 384	528 30	435 302
Skogbruk	0	137 526	0
Fiske, jakt og viltstell	167 955	248 562	298 005
Mineralske ressurser	0	37 552	0
Kultur Felles	2 321 219	2 855 093	2 367 399
Hamarøy Frivilligsentral	269 047	264 637	-51 170
Tilskudd idretts- og kulturformål	0	4 080	0
Regionalt kultursamarbeid	0	91 800	67 443
Hamarøyhallen	1 018 490	-98 491	970 131
Innhavet svømmehall	85 885	408 043	214 000
Samfunnshus/aula	-5 000	8 964	-5 000
Skogheim	10 250	16 232	7 317
Bibliotek	793 851	820 188	802 027
Frisklivsentralen	619 439	736 062	366 128
Teknisk avd . adminstrasjon	0	0	906 477
Tekniske tjenester	4 873 999	5 769 962	3 213 070
Vedlikehold undervisningslokaler	6 511 440	6 248 960	6 499 993
Idrettsbygg	-283 423	654 831	236 662
Administrasjonsbygg	1 064 218	1 203 408	963 859
Sykehjem/helsebygg	606 851	672 309	1 740 784
Maskiner og utstyr	672 511	62 609	376 780
Veivedlikehold	3 757 318	2 818 014	3 056 264
Vann og avløp	- 2 132 245	-2 387 994	-561 944
Kart og oppmåling	2 189 088	500 479	857 884
Omsorgsboliger	-1 020 310	-1 483 391	-183 666
Kommunale boliger	-89 096	-249 858	-1 578 436
Sjøfart og havner	627 474	208 924	209 011
Tiltak i havner	28 673	0	-38 800
Festeavgifter	119 864	228 172	121 004
Utbyggingsområde Tranøy	0	0	2 152
Brannberedskap	2 546 546	2 230 729	2 580 606
Premieavvik	0	0	-929 448
Statlige tilskudd	43 750	0	3 165
Konsesjonskraftsalg	-2 176 005	-7 200 000	-6 572 716
Motpost avskrivninger	-6 852 571	-6 301 130	-6 334 297
Renter mv	4 813	0	3 960
Interne finansieringstransaksjoner	12 080	-3 648 577	0
Netto for ANSVAR	173 721 228	154 002 973	158 883 863

Regnskapsskjema 2A: Investeringsregnskapet

Tall i 1 kroner	Regnskap 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
FINANSIERINGSBEHOV			
Investeringer i anleggsmidler	11 558 863	7 535 000	10 363 751
Utlån og forskutteringer	3 200 000	0	3 120 000
Kjøp av aksjer og andeler	1 624 787	0	1 479 421
Avdrag på lån	311 498	0	511 705
Dekning av tidligere års udekket	10 131 516	0	0
Avsetninger	1 469 505	0	287 232
Årets finansieringsbehov	28 296 169	7 535 000	15 762 109
FINANSIERING			
Bruk av lånemidler	-19 989 900	7 350 000	- 3 120 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-409 219	0	-110 000
Tilskudd til investeringer	-1 531 554	0	-210 000
Kompensasjon merverdiavgift	-1 339 048	0	-566 461
Mottatte avdr. på utlån og refusj	-1 800 693	0	-1 083 859
Andre inntekter	0	0	0
Sum ekstern finansiering	- 25 070 415	7 350 000	-5 090 320
Overført fra driftsregnskapet	-1 500 000	185 000	0
Bruk av tidligere års udisponert	-100 967	0	0
Bruk av avsetninger	0	0	-780 913
Sum finansiering	-26 671 382	7 535 000	- 5871 233
Udekket / Udisponert	1 624 787	0	9 80 876

Regnskapsskjema 2B: Investeringsregnskapet, fordelt på ansvar

Tall i 1 kroner	Regnskap 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
Fra regnskapsskjema 2A:			
Investeringer i anleggsmidler	11 558 863	7 535 000	10 363 751
Fordeling på ANSVAR			
Kirkelig Fellesråd	175 000	350 000	0
Diverse fellesutgifter	909 443	0	0
EDB-tjenester	214 381	0	0
Blålys (kart og oppmåling)	92 363	0	0
Ulvsvåg oppvekstsenter	0	0	0
Innhavet oppvekstsenter	0	0	0
Hamarøy sykehjem	0	0	0
Familie og helse	0	3 000 000	0
Hamarøy Internasjonale Senter	0	0	0
NAV	0	0	-10 500
Tilskudd idretts- og kulturformål	0	0	210 000
Hamarøyhallen	0	0	0
Tekniske tjenester	203 340	0	1 014 831
Undervisningslokaler	5 184 619	0	796 530
Tilskudd idretts-/kulturformål	804 000	0	0
Administrasjonsbygg	0	0	145 184
Sykehjem/helse	294 838	4 000 000	25 690
Maskiner og utstyr	718 750	0	684 000
Veivedlikehold	0	0	774 960
VAR	1 719 015	0	1 753 226
Kommunale boliger	123 875	0	1 559 341
Sjøfart og havner	1 119 239	0	3 410 489
Tiltak i havner	0	185 000	0
Utbyggingsområde Oppeid	0	0	0
Utbyggingsområde Tranøy	0	0	0
Utbyggingsområde Innhavet	0	0	0
Sum fordelt	11 558 863	7 535 000	10 363 751

Regnskapsskjema 3 : Balanseregnskapet

Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2016	Regnskap 2015
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Faste eiendommer og anlegg		209 435 637	207 275 786
Utstyr, maskiner og transportmidler		3 774 372	2 219 495
Utlån		10 666 054	9 393 859
Aksjer og andeler		59 181 092	57 906 305
Pensjonsmidler		286 949 722	261 048 346
Sum anleggsmidler		570 006 876	537 843 791
OMLØPSMIDLER			
Kortsiktige fordringer		28 810 022	25 958 332
Premieavvik		24 110 397	24 520 354
Aksjer og andeler		0	0
Sertifikater		0	0
Obligasjoner		0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd		14 942 216	6 872 528
Sum omløpsmidler		67 862 635	57 351 213
Sum eiendeler		637 869 511	595 195 004
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Disposisjonsfond		-1 359 878	-1 359 878
Bundne driftsfond		-16 829 717	-19 624 253
Ubundne investeringsfond		-13 879 165	-13 805 395
Bundne investeringsfond		-3 758 874	-2 363 138
Regnskapsmessig mindreforbruk		-679 133	-679 133
Regnskapsmessig merforbruk		22 446 007	13 287 397
Udisponert i investeringsregnskapet		0	-100 967
Udekket i investeringsregnskapet		1 624 787	10 131 516
Likviditetsreserve		0	0
Kapitalkonto		-90 551 817	-94 482 449
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inv)		0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)		1 130 737	1 130 737
Sum egenkapital		-101 857 051	-107 865 562

GJELD			
LANGSIKTIG GJELD			
Pensjonsforpliktelser		-344 749 475	- 322 674 005
Ihendehaverobligasjonslån		0	0
Sertifikatlån		0	0
Andre lån		-140 310 729	-123 692 383
Sum langsiktig gjeld		-485 060 204	-446 366 388
KORTSIKTIG GJELD			
Kassekredittlån		0	0
Annen kortsiktig gjeld		-50 952 256	-40 963 054
Premieavvik		0	0
Sum kortsiktig gjeld		-50 952 256	-40 963 054
Sum egenkapital og gjeld		-637 869 511	-595 195 004
Ubrukte lånemidler		5 282 541	2 682 441
Andre memoriakonti		0	1 347 179
Motkonto for memoriakontiene		-5 282 541	-4 029 620
Sum memoriakonti		0	0

Regnskapsskjema 4: Økonomisk oversikt - Drift

Tall i 1 kroner	Regnskap 2016	Revidert Budsjett 2016	Opprinnelig Budsjett 2016	Regnskap 2015
DRIFTSINNTEKTER				
Brukerbetalinger	-7 124 433		-8 280 466	-7 320 008
Andre salgs- og leieinntekter	-25 622 586		-30 399 583	-20 364 280
Overføringer med krav til motytelse	-37 770 595		-39 008 689	-46 094 896
Rammetilskudd	-82 825 753		-80 750 000	-79 411 759
Andre statlige overføringer	-23 298 679		-20 553 730	-20 725 955
Andre overføringer	-51 000		0	-6 572 716
Inntekts- og formuesskatt	-46 150 604		-41 700 000	-42 101 040
Eiendomsskatt	-12 881 925		-13 800 000	-12 522 798
Andre direkte og indirekte skatter	-3 676 990		-3 670 000	-3 615 672
Sum driftsinntekter	239 402 564		-238 162 448	-238 729 123
DRIFTSUTGIFTER				
Lønnsutgifter	134 965 745		134 425 216	130 170 617
Sosiale utgifter	26 166 138		25 821 063	24 094 577
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.	47 293 306		38 805 255	42 695 360
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjenesteprod.	20 415 408		20 706 373	16 682 222
Overføringer	19 426 220		14 987 158	26 727 503
Avskrivninger	6 852 571		6 301 130	6 334 297
Fordelte utgifter	-3 880 099		-3 043 374	-1 019 876
Sum driftsutgifter	251 239 289		238 002 821	245 684 700
Brutto driftsresultat	11 836 725		-159 627	6 955 576
EKSTERNE FINANSINNTEKTER				
Renteinntekter og utbytte	-3 740 454		2 035 000	-3 474 558
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0		0
Mottatte avdrag på lån	-152 193		-60 000	-120 905

Sum eksterne finansinntekter	- 3 892 647		- 2 095 000	- 3 595 463
EKSTERNE FINANSUTGIFTER				
Renteutgifter og låneomkostninger	3 646 168		2 560 000	3 784 810
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0			0
Avdrag på lån	5 660 156		6 100 000	5 543 481
Utlån	55 315		50 000	34 875
Sum eksterne finansutgifter	9 361 639		8 710 000	9 363 166
Resultat eksterne finanstransaksjoner	5 468 992		6 615 000	5 767 703
Motpost avskrivninger	- 6 852 571		- 6 301 130	- 6 334 297
Netto driftsresultat	10 453 146		154 243	6 388 983
BRUK AV AVSETNINGER				
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	0		0	0
Bruk av disposisjonsfond	0		0	0
Bruk av bundne fond	- 6 645 304		- 3 920 749	- 5 109 389
Bruk av likviditetsreserven	0		0	0
Sum bruk av avsetninger	- 6 645 304		- 3 920 749	- 5 109 389
AVSETNINGER				
Overført til investeringsregnskapet	1 500 000		0	0
Avsatt til dekning av tidligere års r.messige merforbruk	0			0
Avsatt til disposisjonsfond	0			0
Avsatt til bundne fond	3 850 767		3 740 000	7 505 971
Avsatt til likviditetsreserven	0			0
Sum avsetninger	5 350 767		3 766 506	7 505 971
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	9 158 610	0	0	8 785 565

VISJON: Hamarøy - Æventyrlandet
 Hamarøy kommune skal være et samfunn i utvikling - basert på opplevelse, fellesskap og trivsel

Regnskapsskjema 5: Økonomisk oversikt - Investering

Tall i 1 kroner	Regnskap 2016	Opprinnelig Budsjett 2016	Regnskap 2015
INNTEKTER			
Salg driftsmidler og fast eiendom	-409 219	0	-110 000
Andre salgsinntekter	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-220 000	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 339 048	0	-566 461
Statlige overføringer	-804 000	0	-210 000
Andre overføringer	-727 554	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0	0	0
Sum inntekter	-3 499 821	0	-886 461
UTGIFTER			
Lønnsutgifter	5 131	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. Tj.prod.	9 377 088	3 535 000	9 597 789
Kjøp av tjenester som erstatter komm. Tj.prod.	33 595	4 000 000	0
Overføringer	2 143 048	0	765 961
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0
Sum utgifter	11 558 863	0	10 363 751
FINANSIERINGSTRANSAKSJONER			
Avdrag på lån	311 498	0	511 705
Utlån	3 200 000	0	3 120 000
Kjøp av aksjer og andeler	1 624 787	0	1 479 421
Dekning av tidligere års udekkede merforbruk	10 131 516	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	0	0	0
Avsatt til bundne investeringsfondfond	1 469 505	0	287 232
Sum finansieringstransaksjoner	16 737 306	0	5 398 358
Finansieringsbehov	24 796 348	7 535 000	14 875 648
FINANSIERING			
Bruk av lån	-19 989 900	7 350 000	-3 120 000
Salg av aksjer og andeler	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponerte mindreforbruk	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-1 580 693	0	-1 083 859
Overført fra driftsregnskapet	-1 500 000	185 000	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-100 967	0	-780 912
Bruk av ubundne investeringsfond	0	0	0
Bruk av bundne fond	0	0	0
Bruk av likviditetsreserven	0	0	0
Sum finansiering	-23 171 561	7 535 000	- 4 984 771
Udekket / Udisponert	-1 624 787	0	9 890 877

Udekket investering på kr 1.624.787,- er pliktig Egenkapitalinskudd i KLP.

Note 1: Regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens og fylkeskommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen.

Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, er omløpsmidler. Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS (F) nr 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelet kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår.

Låneomkostninger (renter, gebyrer og provisjoner), er finansutgifter.

Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetalinger beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i dokument H-3/14.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglene i mva-loven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen mva-kompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

Note 2: Arbeidskapital

Tall i 1 kroner	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Endring av arbeidskapital basert på bevilgningsregnskapet		
ANSKAFFELSE AV MIDLER		
Inntekter driftsdel	-239 402 564	-238 729 124
Inntekter investeringsdel	-3 499 821	-886 461
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner driftsdel	-3 892 647	-3 595 463
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner investeringsdel	-21 570 593	-4 203 859
Sum anskaffelse av midler	-224 831 613	-247 414 907
ANVENDELSE AV MIDLER		
Utgifter driftsdel	251 239 289	245 684 700
Utgifter investeringsdel	11 558 863	10 363 751
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner driftsdel	9 361 639	9 363 166
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner investeringsdel	5 136 285	5 111 126
Sum anvendelse av midler	277 296 076	270 522 743
Anskaffelse - anvendelse av midler	2 077 879	-16 505 550
Endring i ubrukte lånemidler	-5 282 540	-1 120 000
Arbeidskapital i bevilgningsregnskapet	-3 204 661	-17 625 550
Endring av arbeidskapital basert på balanseregnskapet		
OMLØPSMIDLER		
Premieavvik	22 940 351	24 520 354
Kortsiktige fordringer	28 810 022	25 958 332
Aksjer og andeler		0
Obligasjoner og sertifikater		0
Betalingsmidler	14 942 216	6 872 528
Sum omløpsmidler	66 692 589	57 351 214
KORTSIKTIG GJELD		
Premieavvik		0
Kortsiktig gjeld	-50 952 256	-40 963 059
Sum kortsiktig gjeld	-50 952 256	-40 963 059
Arbeidskapital balanse	15 740 333	16 388 155
Avstemming	12 535 672	
	3 204 661	

NB! Endring i oppsettet for note - arbeidskapital fom 2016.

Note 3: Kommunens garantiansvar

Låntaker	Beløp	Opprinnelig	Slutt dato	Kreditor
Hamarøy kommunale boligstiftelse	5 169 236		flere	Husbanken
Salten Forvaltning IKS	2 051 472			
Hamarøy kirkelige fellesråd	953 360	1 300 000	02.07.2027	Kommunalbanken
Austre Hamarøy boligstiftelse	1.229.566	3 190 000		Husbanken
Sum garantiansvar	9 403 634			

Note 4: Spesifikasjon av regnskapsmessig underskudd drift

Regnskapsmessig merforbruk/udekket per 01.01.2016	13 287 397
Årets regnskapsmessige merforbruk/udekket (art 980)	9 158 610
Økning av oppsamlet merforbruk/udekket (art 530)	9 158 610
Regnskapsmessig merforbruk/udekket per 31.12.2016	22 446 007

År	Merforbruk
2010	2 889 962,21
2011	1 611 869,98
2012	-180 784,14
2013	-498 348,72
2014	37 283,00
2015	8 785 565,00
2016	9 158 610
Sum	22 446 007

Note 5: Kapitalkonto

Tall i 1 kr	Debet	Kredit
Kapitalkonto 01.01.2016		94 482 449
Salg av eiendom og anlegg, mask./utstyr etc		
Av- og nedskrivning av eiendom, mask./utstyr etc	6 852 571	
Aktivering av fast eiendom og anlegg		10 567 299
Av- og nedskrivning på utlån	118 235	
Bruk av midler fra eksterne lån	19 989 900	
Økning pensjonsforpliktelser	22 075 470	
Økning pensjonsmidler		25 901 376
Kjøp av aksjer og andeler		1 624 787
Nedskrivning aksjer og andeler	350 000	
Mottatte avdrag på utlån	1 732 886	
Utlån	132 000	3 255 315
Avdrag på eksterne lån		5 971 654
Kapitalkonto 31.12.2016	90 551 817	
Summer	141 802 879	141 802 879

Note 6: Pensjonskostnader

Amortiseringstiden for nye premieavvik ble endret fra 10 til 7 år i 2014.

Brutto pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler er estimat per 31.12.2016.

Kommunens estimerte netto pensjonsforpliktelse ble redusert fra 61,6 millioner til 55 millioner i løpet av 2016.

Årets premieavvik er på 3,2 millioner, og årets amortisering er 3,7 millioner. Nettoeffekten av premieavviket er 0,4 millioner som belastes årets regnskap.

Det reelle merforbruket er da i realiteten 0,4 millioner mindre enn årets bokførte resultat.

Pensjoner			
	KLP	SPK	Totalt
Pensjonsforpliktelse	307 624 500	34 320 230	341 944 730
Pensjonsmidler	262 199 379	24 750 343	286 949 732
Netto forpliktelse	45 425 121	9 569 887	54 995 008
Netto pensjonskostnad	16 800 999	1 738 671	18 539 670
Årets premieavvik	-711 617	455 203	-256 444
Brutto estimatavvik	16 943 554	7 512 030	24 455 584
Forutsetninger	2015	2016	
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	
Lønnsvekst	2,97 %	2,97 %	
G-regulering	2,97 %	2,97 %	
Pensjonsregulering	2,20 %	2,20 %	
Forventet avkastning	4,65 %	4,60 %	
Amortiseringstid	7 år	7 år	

Note 7: Avsetning og bruk av fond

Tall i 1 kroner	Regnskap 2016	Regnskap 2015
DISPOSISJONSFOND		
Disposisjonsfond pr. 1.1	1 359 878	1 359 878
Avsatt til driftsregnskapet	0	0
Forbruk på investeringsregnskapet	0	0
Forbruk på driftsregnskapet	0	0
Disposisjonsfond pr. 31.12	1 359 878	1 359 878
BUNDNE DRIFTSFOND		
Bundet driftsfond pr. 1.1	19 624 254	16 959 682
Avsatt i driftsregnskapet	3 850 767	7 773 961
Bruk i driftsregnskapet	-6 645 304	-5 109 389
Bundet driftsfond pr. 31.12	16 829 717	19 624 254
UBUNDNE INVESTERINGSFOND		
Ubundne investeringsfond pr. 1.1	13 805 395	13 805 395
Avsatt til ubundne investeringsfond	73 770	0
Bruk av ubundne investeringsfond	0	0
Ubundne investeringsfond pr.31.12	13 879 165	13 805 395
BUNDNE INVESTERINGSFOND		
Bundne investeringsfond pr. 1.1	2 363 139	2 856 819
Avsatt til bundne investeringsfond	1 469 505	287 232
Bruk av bundne investeringsfond	-73 770	-780 912
Bundne investeringsfond pr. 31.12	3 758 874	2 363 139

Note 8: Aksjer og andeler i selskaper

Enhet	org.nr	Aksjer/andeler	Balanseført verdi
Biblioteksentralen SA	910 568 183	1	300
Galvano Tia AS	911 918 269	3	300
Hamarøy Vekst AS	991 445 749	210	210 000
Hamarøyhallen A/L	971 395 788	574	287 000
HT Safe AS	946 390 623	69 900	69 900
KLP - egenkapitaltilskudd	938 708 606		4 721 502
Kommunekraft AS	866 818 452	1	1 000
Kommunemineral AS	921 861 915	4	40 000
Nord-Salten Kraft AS	995 114 666	641 058	52 256 090
Sáogat-Sámiid Áviisa AS	930 494 747	2	-
Salten kommunerevisjon IKS	986 655 271	5 %	50 000
Saltens Bilruter AS	915 637 620	1 250	125 000
Tidetec AS	980 502 155	40	20 000
Ulvsvåg Grendehus A/L	981 942 469	14 000	1 400 000
Sum			59 181 092

Note 9: Anleggsmidler

Tall i 1000kr	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	Sum
Inngående balanse	1 679 741	189 838	6 824 730	164 239 410	14 866 166	187 799 885
Av- og nedskrivninger	358 028	45 276	514 813	5 105 663	828 791	6 852 571
Aktivering, netto	1 123 824	884 345	1 119 239	7 145 053	294 838	10 567 299
Utgående balanse	2 445 537	1 028 907	7 429 156	166 278 800	15 989 795	193 172 195
Anskaffelseskost 01.01.2016	790 555	452 760	10 296 261	201 788 774	41 439 567	254 768 317
Tilgang driftsmidler	1 123 824	884 345	1 119 239	7 145 053	294 838	10 567 299
Avgang driftsmidler	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2016	1 914 779	1 337 105	11 415 500	208 933 827	41 734 405	265 335 616

Kommunen følger inndelingen av anleggsmidler og avskrivningsplan i henhold til regnskapsforskriftens § 8. Kommunen har følgende anleggsmiddelgrupper med tilhørende avskrivningsplan:

Gruppe 1: 5 år	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.
Gruppe 2: 10 år	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler o.l.
Gruppe 3: 20 år	Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.
Gruppe 4: 40 år	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledningsnett og lignende.
Gruppe 5: 50 år	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende.

Note 10: Langsiktig gjeld

Kreditorer	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Kommunalbanken	105 817 790	93 114 890	97 001 990
Kommunekreditt/KLP	13 855 503	15 031 734	16 453 324
Husbanken; annet	11 079 031	5 323 731	5 544 655
Husbanken; startlån	9 558 135	10 222 028	8 747 600
Samlet lånegjeld	140 310 729	123 692 383	127 747 569

Ved utgangen av 2016 hadde alle lån flytende rente.

Fordelingen av Husbanklånene har vært feil oppgitt tidligere år. Det er ett lån som ikke er til videreutlån (jfr oversikt før 2016)

Note 11: Avdrag på gjeld

Det er to modeller for å beregne minste tillatte avdrag. Her er den forenklete modellen benyttet.

Minste avdrag = (Sum langsiktig gjeld / Sum bokført verdi anleggsmidler) * Årets avskrivninger

Dato	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Sum langsiktig gjeld	140 310 729	123 692 383	127 747 569
Sum bokført verdi anleggsmidler	213 210 009	209 495 281	204 490 971
Årets avskrivninger	6 852 571	6 334 297	6 212 979
Minste avdrag	4 678 449	3 780 009	3 881 311
Betalte avdrag	5 971 654	5 543 481	5 963 519
Betaling utover minimum	1 293 205	1 763 472	2 082 208

Note 12: Godtgjørelse og revisjonshonorar

Godtgjørelse	Lønn	Pensjon
Ordfører	698 300	85 860
Rådmann	870 000	104 400
Revisjonshonorar	472 000	

Note 13: Selvkostregnskap

For å holde orden på både positive og negative kapitalkostnader, benyttes det nå skyggefond. Disse kan, i motsetning til de regnskapsførte fondene, ha negative beløp. Beregnet avkastning på fondene er 1,95 % i 2015 og 1,684 % i 2016.

Vann (funksjon 340 og 345)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Brukerbetalinger/salgsinntekt	6 302 021	6 807 410	4 261 709	3 977 221
Direkte kostnader	5 166 089	4 002 826	3 310 304	3 232 740
Indirekte kostnader	100 395	104 000	130 807	98 026
Netto kapitalkostnader	1 459 730	1 644 584	1 576 618	1 700 906
Sum kostnader	6 726 214	5 751 410	5 017 729	5 031 672
Overskudd/underskudd	-424 193	1 056 000	-756 020	- 1 054 451
Selvkostandel	94 %	118 %	85 %	79 %
Disponering til (fra) bundet selvkostfond	-	-	-	-
Avløp (funksjon 350 og 353)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Brukerbetalinger/salgsinntekt	1 097 000	1 100 000	1 394 302	1 237 724
Direkte kostnader	1 483 807	464 000	401 087	436 973
Indirekte kostnader	61 578	77 000	94 564	72 941
Netto kapitalkostnader	524 472	732 000	42 111	457 190
Sum kostnader	2 069 856	1 273 000	987 761	967 104
Overskudd/underskudd	-972 856	-173 000	406 541	270 620
Selvkostandel	53 %	86 %	141 %	128 %
Disponering til (fra) bundet selvkostfond	-950 424		406 541	270 620
Slamtømming (funksjon 354)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Brukerbetalinger/salgsinntekt	902 680	0	788 230	751 400
Direkte kostnader	1 139 393	110 000	803 779	761 477
Indirekte kostnader	17 475		54 321	48 913
Netto kapitalkostnader	-17 799		-28 343	-29 406
Sum kostnader	1 139 069		829 757	780 984
Overskudd/underskudd	-236 389		-41 527	-29 584
Selvkostandel	79 %	0 %	95 %	96 %
Disponering til (fra) bundet selvkostfond	-217 717		-41 527	-29 484
Renovasjon (funksjon 355)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Brukerbetalinger/salgsinntekt	75 300	75 190	74 117	74 245
Direkte kostnader	123 912	10 149	39 903	38 313
Indirekte kostnader	711		668	313

VISJON: Hamarøy - Æventyrlandet

Hamarøy kommune skal være et samfunn i utvikling - basert på opplevelse, fellesskap og trivsel

Netto kapitalkostnader	-607		-4 588	-3 558
Sum kostnader	124 017		35 983	35 068
Overskudd/underskudd	-48 717		38 133	39 177
Selvkostandel	61 %	74 %	206 %	212 %
Disponering til (fra) bundet selvkostfond	-	-	-	-
Feiing (funksjon 338)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Brukerbetalinger/salgsinntekt	653 213	322 290	282 555	266 175
Direkte kostnader	575 657	311 575	676 930	504 106
Indirekte kostnader	18 689		17 611	10 705
Netto kapitalkostnader	8 250		22 423	15 012
Sum kostnader	602 596		716 964	529 823
Overskudd/underskudd	50 617		-434 409	-263 648
Selvkostandel	108 %	103 %	39 %	50 %
Disponering til (fra) bundet selvkostfond			-	-

Note 14: Usikre forpliktelser

1. Betaling av institusjonstjenester.

Kommunen har en pågående tvist om betaling av institusjonstjenester.

I regnskapet er det lagt til grunn at Hamarøy kommune må betale hele beløpet.

Nettoeffekten for 2014-2015 er ca 2,3 millioner kroner. For 2016 er den på ca 3,1 millioner kroner. Til sammen ca 5,4 millioner kroner.

2. Tilbakebetalingskrav - tilskudd til opplæring av unge asylsøkere

Kommunen har mottatt et krav fra fylkesmannen om tilbakebetaling av tilskudd gitt i perioden 2010-2014. Totalt krav var på kr 5.341.511,-

For 2016 ble foreldt krav på kr 357.573,- inntektsført. Restsaldo er på kr 4.983.938,-. Det blir søkt om skjønnsmidler for 40 % av kravet fordelt på 2017 og 2018. Øvrige gjøres opp i perioden 2018-2020.

Note 15: Strykninger

Det er i regnskapsåret 2016 foretatt strykninger på kr 26 506,-. Beløpet var budsjettetert som inndekning på tidligere års merforbruk.

Note 16: Nedskrivninger og korreksjoner

I regnskapet er følgende fordringer som gjelder tidligere år nedskrevet, utgiftsført eller korrigeret:

Beløp	Gjelder
130.595,87	Fordringer fra 2014 eller tidligere (brutto)
118 234,00	Tap på formidlingslån
248 829,87	Totalt

Salten kontrollutvalgsservice
Dato 03.08.17
Jnr. 17/644
Arkiv nr. 415 7.3
Hjemmel u off:

Kommunestyret i Hamarøy kommune

Dokumentnr: *

Vårnr: 1110/E5.1/paa

Dato: 4. august 2017

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon med forbehold

Vi har revidert Hamarøy kommunes årsregnskap som viser kr 164 562 617,- til fordeling drift og et regnskapsmessig merforbruk på kr 9 158 610,-. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet, med unntak av virkningen av forholdet som er omtalt i avsnittet «Grunnlag for konklusjonen med forbehold», avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Hamarøy kommune per 31. desember 2016, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen med forbehold

Investeringsregnskapet er avsluttet med et udekket beløp på kr 1 624 787. Investeringsbudsjettet for 2016 er ikke regulert med ubrukte bevilgninger fra tidligere år og inndekking av tidligere års udekket. Dette har medført at investeringsregnskapet er kr 20 761 169 høyere enn regulert budsjett for 2016. Videre er det regnskapsført kr 12 639 900 mer i bruk av lån enn budsjettet. Etter vår mening er det ikke anledning til å bruke mer av lånemidlene enn det som fremkommer av regulert budsjett for 2016. Det udekkete beløpet skulle følgelig vært kr 14 264 687, så lenge det ikke er foretatt rebudsjettering.

Videre er det vesentlige avvik i driftsregnskapet mellom regulert budsjett og regnskap.

Rammeområdene R1 Administrasjon, R3 Pleie, omsorg og rehabilitering, R4 Familie og helse, R6 NAV, R7 Næring og kultur og R8 Tekniske tjenester har et merforbruk i henhold til budsjett på henholdsvis 4,0, 4,6, 2,9, 0,5, 1,6 og 1,9 mill. kroner.

Rammeområdene R2 Oppvekst og R5 Hamarøy Internasjonale Senter har et mindre forbruk i forhold til budsjett på henholdsvis 2,2 og 1,3 mill. kroner.

Kommunens budsjett for 2016 har ikke vært regulert i regnskapsåret.

Om avvikene i driftsregnskapet viser vi til redegjørelse i rådmannens årsberetning.

Salten kommunerevisjon BKS	www.salten-revisjon.no	Org. nr.: 986 855 271 BVA	E-post: post@salten-revisjon.no
Hovedkontor Fauske		Avdeling Bodø	
Postadresse:	Postboks 100, 8201 Fauske	Postadresse:	Postboks 129, 8001 Bodø
Besøksadresse:	Torggata 40, 8200	Besøksadresse:	Posthusgården, Havneqale 9
Telefon:	75 61 05 63	Telefon:	75 61 02 90
Faks:	75 61 03 89	Faks:	75 61 05 98

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2016. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen. Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til hjemmesiden til Norges Kommunerevisorforbund (www.nkrf.no)

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon med forbehold om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi, med unntak av forholdet som er omtalt i avsnittet «Grunnlag for konklusjon med forbehold» ovenfor, at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Andre forhold

Denne beretning erstatter tidligere avgitt beretning, datert 15.04.2016, som ble avgitt ved utløpet av forskriftens frist for å avlegge revisjonsberetning. Fullstendig årsregnskap og årsberetning forelå ikke på dette tidspunkt.

Per Asbjørn Andersen
Oppdragsansvarlig revisor

KOPI: Kontrollutvalget i Hamarøy kommune
Formannskapet i Hamarøy kommune
Rådmannen i Hamarøy kommune

SAK 18/17

Redegjørelse fra administrasjonen: status for kommunens økonomi

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
14.08.2017

Vedlegg:

-

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget har gjennom de siste årene jevnlig hatt oppe saker som vedrører kommunens økonomiske situasjon.

I forbindelse med at saken er satt på dagsorden er rådmannen, eller den rådmannen bemyndiger, bedt om å møte i kontrollutvalget klokken 11.00. Dette for å redegjøre om:

- Forventet økonomisk resultat for 2016
- Fremdrift i forhold til avleggelse av kommunens regnskap 2016
- Økonomiske utsikter for kommunen for 2017

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Inndyr 3. august 2017

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

SAK 19/17**Sak ettersendes: Invitasjon fra Nordland fylkeskommune til å delta i etablering av nytt interkommunalt revisjonsselskap****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
14.08.2017**Vedlegg:**

- Nordland fylkeskommune 04.07.2017: Brev til fylkets kommuner: Invitasjon til å delta i arbeidet med å etablere nytt interkommunalt sekretariatselskap og revisjonsselskap i Nordland, med vedlegg.

Bakgrunn for saken:

Kopimottaker
Saltens kontrollutvalgsservice
Lars Hansen
Lyngmo - Breihaugen

8140 INNDYR

Salten kontrollutvalgsservice

Dato 25.07.2017

Jnr. 17/627

Arkiv nr. 411-419 30

Hjemmel u off:

Invitasjon til å delta i arbeidet med å etablere nytt interkommunalt sekretariatselskap og revisjonsselskap i Nordland

Fylkestinget i Nordland har i møte 12. juni 2017 vedtatt å sette i gang en prosess for å etablere to nye interkommunale selskap, et sekretariatselskap og et revisjonsselskap. På bakgrunn av fylkestingets vedtak (vedlagt) inviteres alle kommuner i Nordland til å delta i prosessene.

Formålet med etableringen av de to nye interkommunale selskapene er å sikre kommunene gode tjenester innenfor tilsyn og kontroll, samt nærhet til denne kompetansen ved at de lokale kontorene kan videreføres. Et større kompetansemiljø vil gjøre det lettere å beholde og utvikle kompetansearbeidsplasser i Nordland og derigjennom sikre stabilitet og redusere sårbarhet. Videre vil det gi økt effektivitet ved at kompetanse/erfaring kan gjenbrukes ved at samme selskap utfører like oppdrag i flere kommuner. Veiledning og erfaringsoverføring mellom kommunene og fylkeskommunen vil bli styrket. Større fagmiljø vil også gi større mulighet til å rekruttere høyt utdannede medarbeidere og bevare kompetansearbeidsplassene i kommunene i Nordland. I dag sysselsetter de fem kommunale sekretariatsordningene fem kontrollutvalgssekretærer og de fire kommunale revisjonsordningene sysselsetter 24 revisorer.

Det er videre forventet at revisjonsutgiftene, avhengig av kontrollutvalgenes bestillinger og kommunens internkontroll vil kunne bli lavere enn i dag på grunn av at større kompetansemiljøer muliggjør bedre ressursutnyttelse. Utgifter til sekretariatsfunksjon og revisjon vil bli regulert i selskapsavtaler og eieravtaler.

Det vises til styrevedtak i revisjonsselskapene Saltens kommunerevisjon IKS, Ytre Helgeland kommunerevisjon og Kommunerevisjonen i Lofoten om å delta i en prosess med å etablere et nytt interkommunalt revisjonsselskap i Nordland. Vedtakene følger vedlagt. Dersom det er ønskelig vil det være mulig å be om at eksisterende samarbeidsavtale mellom Saltens kommunerevisjon og fylkesrevisjonen, samt avtale mellom Ytre Helgeland kommunerevisjon og fylkesrevisjonen videreføres.

Arbeidet med de to prosjektene vil ha følgende milepæler

1. Oktober 2017 - Kommunestyrenes vedtak om eventuell deltakelse i etableringsprosessen.
2. Januar 2018 - Utkast til selskapsavtale og eieravtale .
3. Februar 2018 – april 2018 – Kommunestyrenes og fylkestingets vedtak om stiftelse av nytt revisjonsselskap og nytt sekretariatselskap.

Adresse: Postmottak Tlf.:
Fylkeshuset E-post: post@nfk.no
8048 Bodø

Besøksadresse: Prinsens gate 100

Kontrollutvalget
Berit Pauline Pedersen
Tlf: 75 65 07 21

4. 1.juli 2018 - Etablering av selskapene.

Kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune inviterer kontrollutvalgslederne i Nordland til et møte mandag 4.september 2017, for å orientere om saken og svare på spørsmål. Møtet avholdes på Nordland kultursenter/møterom Stabburet fra kl. 1500 – 1700. (Gamle riksvei 53, Bodø). Påmelding kan sendes pr. epost til berped@nfk.no innen 31. august 2018.

En mer detaljert fremdriftsplan og en kort prosessveileder følger vedlagt.

Kontrollutvalget i Nordland ber kommunene sende skriftlig tilbakemelding om de ønsker å delta i prosessen med å etablere selskapene, fristen settes til 31.oktober 2017.

Med vennlig hilsen

Berit Pauline Pedersen
kontrollutvalgets sekretariat

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Hovedmottakere:

Alstahaug kommune v/Kontrollutvalget	Rådhuset	8805	SANDNESSJØEN
Beiarn kommune v/Kontrollutvalget	Moldjord	8110	MOLDJORD
Bodø kommune v/Kontrollutvalget	Postboks 319	8001	BODØ
Dønna kommune v/Kontrollutvalget	Solfjellsjøen	8820	DØNNA
Fauske kommune v/Kontrollutvalget	Postboks 93	8201	FAUSKE
Flakstad kommune v/Kontrollutvalget		8380	RAMBERG
Gildeskål kommune v/Kontrollutvalget	Postboks 54	8138	INNDYR
Hamarøy kommune v/Kontrollutvalget	Oppeid	8294	HAMARØY
Herøy kommune v/Kontrollutvalget	Silvalveien 1	8850	HERØY
Leirfjord kommune v/Kontrollutvalget	Kommunehuset	8890	LEIRFJORD
Meløy kommune v/Kontrollutvalget	Gammelveien 5	8150	ØRNES

Hovedmottakere:

Moskenes kommune v/Kontrollutvalget		8390	REINE
Rødøy kommune v/Kontrollutvalget	Postboks 93	8185	VÅGAHOLMEN
Røst kommune v/Kontrollutvalget	Rådhuset	8064	RØST
Saltdal kommune v/Kontrollutvalget	Kirkegt. 23	8250	ROGNAN
Steigen kommune v/Kontrollutvalget	Leinesfjord	8283	LEINESFJORD
Sørfold kommune v/Kontrollutvalget	Rådhuset	8226	STRAUMEN
Træna kommune v/Kontrollutvalget	Postboks 86	8770	TRÆNA
Vestvågøy kommune v/Kontrollutvalget	Postboks 203	8376	LEKNES
Værøy kommune v/Kontrollutvalget		8063	VÆRØY
Vågan kommune v/Kontrollutvalget	Postboks 802	8305	SVOLVÆR

Kopi til:

Berit Hundåla	Hundåla	8666	MOSJØEN
Brynjar Gilberg			
Daniel Bjarmann Simonsen			
Espen Thorvaldsen	Storøyveien 9	8300	SVOLVÆR
Hanne Nora Nilssen	Mølnushaugen 19B	8800	SANDNESSJØEN
Indre Helgeland kontrollutvalgssekretariat	Sentrumsveien 1	8646	KORGEN
Kjell-Are Johansen	Storgata 31	8480	ANDENES
Ordføreren i Fauske kommune	Storgata 37	8370	LEKNES
Ordføreren i Flakstad kommune	Rådhuset	8305	SVOLVÆR
Ordføreren i Gildeskål kommune			
Ordføreren i Hamarøy kommune			
Ordføreren i Herøy kommune			
Ordføreren i Leirfjord kommune			
Ordføreren i Meløy kommune			
Ordføreren i Moskenes kommune			
Ordføreren i Rødøy kommune			
Ordføreren i Røst kommune			
Ordføreren i Saltdal kommune			
Ordføreren i Steigen kommune			
Ordføreren i Sørfold kommune			
Ordføreren i Træna kommune			
Ordføreren i Vestvågøy kommune			
Ordføreren i Værøy kommune			
Ordføreren i Vågan kommune			

Kopi til:

Salten kommunerevisjon IKS,

Fauske

Salten kontrollutvalgsservice

SE-KON

Ytre Helgeland kommunerevisjon

Ordføreren i Værøy kommune

Ordføreren i Vågan kommune

Salten kommunerevisjon IKS,

Fauske

Salten kontrollutvalgsservice

SE-KON

Ytre Helgeland kommunerevisjon

Postboks 140

8201

FAUSKE

Lyngmo - Breihaugen

8140

INNDYR

Postboks 252

8801

SANDNESSJØEN

Postboks 45

8801

SANDNESSJØEN

Vedlegg:

	DokID
1 Fylkestingets vedtak sak 079-2017 og 080-2017	887335
2 Veileder ved valg av revisjonsordning og oppdragsansvarlig revisor	888110
3 Fremdriftsplan for etablering	888105
4 Fremtidig organisering av revisjonsenheten	773776
5 E-postmelding	773775
6 Oversendelse av styrevedtak i forbindelse med fremtidig organisering av revisjonsenheten	719790
7 E-postmelding	719789
8 Felles kommunerevisjon i Nordland	773151
9 Sak 07 Nordland kommunerevisjon1.docx	773152
10 vedtak komrev nordland.doc	773163
11 Fremtidig organisering av revisjonsenheten	888599

Fylkestingets vedtak: Sak 079/2017 Utredning av kontrollutvalgets sekretariatsordning i Nordland fylkeskommune

1. *Fylkestinget anbefaler fortsatt en offentlig sekretariatsordning for kontrollutvalget.*
2. *Fylkestinget ber kontrollutvalget igangsette en utredningsprosess for å etablere en interkommunal løsning for kontrollutvalgets sekretariat, innen 01.07.2018.*
3. *Fylkestinget ber kontrollutvalget åpne for at offentlige sekretariatstjenester i Nordland gis mulighet til å delta/inngå i arbeidet.*
4. *Forslag til løsning legges frem for behandling i fylkestinget i løpet av våren 2018.*

Fylkestingets vedtak: Sak 080/2017 Utredning av revisjonsordningen i Nordland fylkeskommune

1. *Fylkestinget anbefaler fortsatt en offentlig revisjon.*
2. *Fylkestinget ber kontrollutvalget sette i gang en utredningsprosess mellom Nordland fylkeskommune, Salten kommunerevisjon, Ytre Helgeland kommunerevisjon og kommunerevisjonen i Lofoten med sikte på å danne et felles revisjonsenhet (IKS) i Nordland fylke fra og med 01.07.2018. Det bes også at andre kommuner som i dag har andre samarbeid og løsninger gis mulighet til å delta/inngå i et samlet revisjonsselskap.*
3. *Fylkestinget ber kontrollutvalget i samarbeid med de øvrige kommunale kontrollutvalgene å oppnevne en arbeidsgruppe som skal utarbeide grunnlaget for en sammenslåing av enhetene og forslag til ny selskapsavtale.*
4. *Resultatet av prosessen legges frem for behandling i fylkestinget våren 2018.*

Veileder ved valg av revisjonsordning og oppdragsansvarlig revisor

Kommunelovens kapittel 12 gir kontrollutvalgene i kommunene og fylkeskommunene en viktig rolle og et omfattende ansvar for tilsyn, kontroll og revisjon av kommunens/fylkeskommunens virksomhet.

Kontrollutvalgene skal på kommunestyrets/fylkestingets vegne stå for det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen og påse at kommunene/fylket har en forsvarlig revisjonsordning.

Kommuneloven § 78 nr. 3:

Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon, eller inngå avtale med annen revisor. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget.

Kommuneloven § 78 nr. 4:

Kommunestyret eller fylkestinget velger selv revisor. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget.

Det er kommunestyrene/fylkestinget som avgjør hvilken revisjonsordning kommunen/fylket skal ha. Dette kan ikke delegeres. Kommuneloven slår fast at kommunestyrets/fylkestingets vedtak skal treffes på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget. Dette innebærer at kontrollutvalget må få forelagt en saksutredning som gjør rede for de aktuelle alternativene. På bakgrunn av dette fatter kontrollutvalget sin innstilling som oversendes kommunestyret/fylkestinget som fatter det endelige vedtaket.

I følge kommuneloven § 78 nr. 4 er det kommunestyret/fylkestinget som selv velger revisor. Vedtaket skal treffes på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget. Dette medfører at kommunestyret/fylkestinget må behandle sakene om revisjonsordning og valg av revisor som to separate saker. Først må kommunestyret/fylkestinget fatte vedtak om selve revisjonsordningen og deretter velge revisor i samsvar med den valgte ordningen.

Det følger av forskrift om kontrollutvalg at kontrollutvalget har en viktig forberedende rolle både i valg av revisjonsordning og valg av revisor. Fra departementets merknader til kontrollutvalgsforskriften kan kommunestyret/fylkestinget pålegge kontrollutvalget å utrede spørsmålet om valg av revisjonsordning, men kontrollutvalget kan også av eget tiltak foreta en slik utredning og avgi innstilling overfor kommunestyret/fylkestinget.

Av dette følger at kommuneloven med forskrifter ikke legger opp til at valg av revisjonsordning skal skje i form av framsetting av et ikke utredet forslag i et kommunestyre/fylkestingsmøte, eller som innbakt i en annen sak.

Oppsummering:

Saksforberedelsene og innstillingsmyndigheten i disse sakene kan ikke legges til noen annen organ enn kontrollutvalget.

Med andre ord kommunestyret/fylkestinget kan bare gjøre vedtak om revisjonsordning og valg av revisor med utgangspunkt i en saksutredning og innstilling fra kontrollutvalget.

Det er viktig at kontrollutvalgene påser at kommunelovens bestemmelser blir fulgt på dette området slik at autoriteten og omdømme til kommunens/fylkets eget kontroll- og tilsynsapparat opprettholdes.

Framdriftsplan for etablering av nytt interkommunalt revisjonsselskap og nytt interkommunalt sekretariatsselskap i Nordland

Oppgave	Ansvar	Frist
<i>Utført</i>		
Vedtak om utredningsprosess for å etablere en interkommunal løsning for kontrollutvalgets sekretariat og en felles revisjonsenhet i Nordland	Fylkestinget	Vedtak 12. juni 2017
Utsendelse av invitasjon til kommunene som er deltakere i de eksisterende revisjonsenhetene i Nordland om å delta i utredningsprosessen	Fylkeskommunens kontrollutvalgssekretariat	Før sommeren
Utsendelse av invitasjon til øvrige kommuner i Nordland om å delta i utredningsprosessen	Fylkeskommunens kontrollutvalgssekretariat	Før sommeren
<i>Videre prosess</i>		
Fremliggelse av sak til kommunestyret med innstilling til vedtak om å delta i arbeidet med å etablere nytt interkommunalt sekretariatsselskap og nytt revisjonsselskap i Nordland	Kommunenes kontrollutvalg	I tilstrekkelig tid før kommunestyremøtet i september – oktober 2017
Vedtak om eventuell deltakelse i etableringsprosessen	Kommunestyrene	31. oktober 2017
Forberedelse av møte for berørte kontrollutvalgsledere	Kontrollutvalgssekretariatene	November 2017
Opprettelse av én felles styringsgruppe for kontrollutvalgssekretariat og revisjonsselskap	Kontrollutvalgslederne	November 2017
Oppnevning av to arbeidsgrupper, én arbeidsgruppe for kontrollutvalgssekretariatet og en arbeidsgruppe for revisjonsselskapet	Kontrollutvalgslederne	November 2017
Fastsette mandat for arbeidsgruppene	Styringsgruppen	November 2017
Oppnevning av sekretær for arbeidsgruppene, oppfølging av fremdriftsplan, utredning av de to nye ordningene, selskapsavtaler, eieravtaler og løpende rapportering til styringsgruppen	Arbeidsgruppene	November 2017 – januar 2018
Utkast til selskapsavtale og eieravtale for et nytt kontrollutvalgssekretariat og et nytt revisjonsselskap	Arbeidsgruppene	Januar 2018
Behandling og oversendelse av dokumentene til kontrollutvalgssekretariatene	Styringsgruppen	Januar 2018
Utarbeidelse likelydende sak som sendes til kontrollutvalgene	Kontrollutvalgssekretariatene	Januar 2018
Behandling og fremliggelse av saken for kommunestyrene og fylkestinget med likelydende innstilling	Kontrollutvalgene	Februar 2018
Vedtak om stiftelse av nytt revisjonsselskap og nytt sekretariatsselskap	Kommunestyrene og fylkestinget	April 2018
Valg av representanter til de to representantskapene	Kommunestyrene og fylkestinget	April 2018
Utnevnelse av styre, herunder leder og nestleder	Representantskap	Mai 2018
Etablering av selskapene	Representantskap	1. juli 2018
Ansettelse av daglig leder for hvert selskap	Styre	1. juli 2018

SAKSPROTOKOLL – STYRET I SALTEN KOMMUNEREVISJON IKS

Deres ref.: *

Vår ref.: ADM/STYRET/PAA

Dato: 31. oktober 2016

Saksbehandler: Per Asbjørn Andersen

Saksgang

Styret i Salten kommunerevisjon IKS 31.10.2016 Sak 12/2016

Sak 12/2016 Fremtidig organisering av revisjonsenheten

Forslag til vedtak:

Under forutsetning av at Nordland fylkeskommune velger å satse på et felles interkommunalt revisjonsselskap fremover, ønsker styret å gi uttrykk for følgende:

Salten kommunerevisjon IKS ønsker å bli en del av en slik ordning.

Styret mener at etablering av et konkurransedyktig offentlig alternativ er viktig med hensyn til behovet for kompetansekrevene arbeidsplasser i fylket. En slik etablering vil etter vårt skjønn sikre deltakerkommunene og fylkeskommunen revisjonstjenester av høy kvalitet til en riktig pris, og vil heller ikke avskjære andre løsninger i fremtiden. En senere konkurranseutsetting vil alltid være mulig.

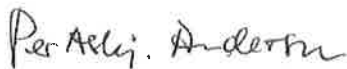
Salten kommunerevisjon IKS vilje til å bli en del av et felles interkommunalt revisjonsselskap med nedslagsfelt i Nordland fylke, er selvsagt betinget av at våre deltakerkommuner for sin del fatter de nødvendige vedtak som gjør en slik integrasjon mulig.

Innholdet i vedtaket sendes til kontrollutvalgene Salten og kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune.

Vedtak:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Rett utskrift:

Per Asbjørn Andersen/Daglig leder

Saksprotokoll sendt:

Kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune

Kontrollutvalgene i Salten v/Salten Kontrollutvalgsservice

S

Fra: Per Asbjørn Andersen <per.asbjorn.andersen@salten-revisjon.no>
Sendt: 31. oktober 2016 14:59
Til: Berit Pedersen; 'Lars Hansen'
Emne: Fremtidig organisering av revisjonsenheten
Vedlegg: Untitled_31102016_145307.pdf

Saken har vært behandlet i styret i Salten kommunerevisjon IKS
Saksprotokoll vedlegges
Original sendt pr. post

Med vennlig hilsen
Per Asbjørn Andersen/Daglig leder

Styremøte 13.04.2016
Saksbehandler: TLA

SAK 10/2016 – FREMTIDIG ORGANSIERING AV REVISJONSENHETEN

Innledning

Utgangspunktet for saken er i hovedtrekk:

- ① Nordland fylkeskommune har i mars 2016 besluttet å utrede egen revisjonsordning
- ② Deltakerne i Ytre Helgeland Kommunerevisjon har i januar 2016 besluttet tilsvarende utredning
- ③ I Nordland er det ikke etablert et større interkommunalt selskap slik som i andre fylker

Bakgrunn

Det har tidligere blitt vurdert en sammenslåing av enhetene Salten Kommunerevisjon IKS, Indre Helgeland Kommunerevisjon og Ytre Helgeland Kommunerevisjon, jfr. vedlagte prosjektrapport med arbeidstitel «Nordland Revisjon». Det viste seg imidlertid at dette sammenslåingsprosjektet, som etter vår vurdering var både tilfredsstillende utredet og rasjonelt begrunnet, av ulike årsaker ikke lot seg gjennomføre. Vi har ikke full oversikt når det gjelder rekkefølgen av begivenheter, samt hva som eventuelt utgjør årsak og virkninger. Det er imidlertid et faktum at kommunene Rana, Nesna og Lurøy konkurransutsatte revisjonstjenestene for perioden 01.01.2015–30.06.2017. I kjølvannet av denne prosessen, har etter hva vi forstår de øvrige av Indre Helgeland Kommunerevisjons tidligere klienter (kommunene Vefsn, Grane, Hattfjelldal, Hemnes) valgt å knytte seg opp mot enten KomRev Trøndelag IKS eller KomRev NORD IKS. Inngåelse av avtaler om interkommunalt samarbeid eller deltakelse i interkommunale selskaper regnes som såkalt egenregi, og medfører slik sett ikke et krav om konkurranseutsetting av revisjonstjenestene.

Det har nå oppstått en ny situasjon – ved at fylkestinget har vedtatt en utredning av alternative modeller for sin revisjonsordning. Dette innebærer at fylkeskommunen kan komme til å ta initiativ til opprettelse av et interkommunalt revisjonsselskap, som vil kunne styrke den kommunale revisjonen i hele fylket. Det er grunn til å anta at prosjektet «Nordland Revisjon» ville ha lyktes dersom fylkeskommunen den gangen hadde gått inn for å etablere en større kommunal revisjonssenhet.

Nærmere om fylkestingets vedtak

Fylkestinget i Nordland besluttet på sin samling 7.–9. mars 2016 å be kontrollutvalget om å utrede revisjonsordningen. Alternativene er dagens ordning (revisjonssenhet i fylkeskommunen), deltakelse i et felles interkommunalt selskap eller kjøp av tjenestene etter forutgående konkurranseutsetting. Saken skal legges frem til behandling under fylkestingets samling i juni. Det er forutsatt at utredningen gjennomføres av en «uhildet» part, samt at nødvendig involvering og ivaretagelse av berørte arbeidstakere finner sted.

Saksdokumentene kan leses i sin helhet på hjemmesiden til Nordland fylkeskommune, og er dessuten vedlagt dette fremlegget i sammendratt form. Vi går derfor ikke nærmere inn på detaljene i denne omgang.

Nærmere om vedtaket hos deltakerne i Ytre Helgeland kommunerevisjon

Deltakerne i det interkommunale samarbeidet er Herøy kommune, Alstahaug kommune, Leirfjord kommune, Dønna kommune, Rødøy kommune og Træna kommune. Sistnevnte kommune har gjort vedtak om konkurranseutsetting i løpet av 2016, og vil i så fall tre ut av samarbeidet.

Deltakerkommunene har i løpet av januar og februar 2016 besluttet å be kontrollutvalgene foreta en vurdering av organiseringen av revisjonstjenestene. Aktuelle løsninger er nåværende ordning (interkommunalt samarbeid), sammenslåing med andre revisjonsenheter (interkommunale samarbeid eller interkommunalt selskap) eller kjøp av revisjonstjenestene basert på konkurranseutsetting.

Kommunene har bedt om at kontrollutvalgene fremlegger en fremdriftsplan for arbeidet innen utgangen av april måned.

Kommunerevisjonsbransjen i Nordland i dag

Sett i et overordnet perspektiv er bildet av aktører og markedsandeler slik:

Aktør	Org. form	Kunder	Folketall	Andel I	Andel II	Gj. snitt
Salten Kommunerevisjon	IKS	9	80 338	20,5 %	33,2 %	8 926
KomRev Nord	IKS	9	45 591	20,5 %	18,9 %	5 066
KomRev Trøndelag	IKS	8	29 557	18,2 %	12,2 %	3 695
Ytre Helgeland Kommunerevisjon	§27	6	14 541	13,6 %	6,0 %	2 424
Kommunerevisjonen i Lofoten	§27	6	24 178	13,6 %	10,0 %	4 030
Ansatt i kommunen	ingen	1	4 991	2,3 %	2,1 %	4 991
Andre ordninger	AS	5	42 486	11,4 %	17,6 %	8 497
TOTALT		44	241 682	100,0 %	100,0 %	5 493

Opplysningene om befolkning er basert på statistikk pr. 01.01.2015. Markedsandelene (I og II) er basert på hhv. antall kommuner i klientporteføljen, og folketallet i de samme kommunene.

KomRev Trøndelag er hjemmehørende i Nord-Trøndelag fylke, og KomRev Nord i Troms fylke. Begge er hver for seg betydelig større revisjonsenheter enn aktørene i Nordland, og utfører også revisjonstjenestene for respektive fylkeskommuner.

KomRev Trøndelag har disse klientene blant kommunene i Nordland fylke:

Bindal, Sømna, Brønnøy, Vega, Vevelstad, Vefsn, Grane og Hattfjelldal.

KomRev NORD har følgende kommunekunder i vår region:

Narvik, Hemnes, Tysfjord, Lødingen, Tjeldsund, Evenes, Ballangen, Bø og Sortland.

Så vidt vi kjenner til, revideres følgende kommuner i Nordland av private revisjonsselskaper:

Nesna, Rana, Lurøy, Hadsel og Øksnes.

Kommunerevisjonsmarkedet i Nordland er vanskeligere å bedømme når det gjelder antall årsverk. Men løst anslått snakker vi trolig om minst 50–60 årsverk totalt sett, spesielt tatt i betraktning at det må antas å være en tendens til at det gjennomføres for lite forvaltningsrevisjon og for lite selskapskontroll i enkelte kommuner.

Administrasjonenes vurdering

Situasjonen har vært gjenstand for diskusjon blant lederne i de aktuelle revisjonsenhetene, og vår felles vurdering er at bransjeutviklingen samt den senere tids hendelser skaper et gunstig vindu for etablering av en konkurransedyktig offentlig aktør forankret i vårt eget fylke. Ytre Helgeland Kommunerevisjon har hele tiden hatt som overordnet strategisk målsetting nettopp å søke samarbeid og om mulig tettere integrasjon med andre offentlige aktører i kommunerevisjonsbransjen.

Utfordringen knyttet til drift av små og mellomstore revisjonsenheter er blant annet:

- Fagmiljøer som er sårbare for gjennomtrekk
- Manglende attraktivitet i kampen om de beste kandidatene
- Konkurransedyktighet når det gjelder kostnader
- Kundegrunnlaget er ofte begrenset
- Det er vanskelig å tiltrekke seg nye kunder

I tillegg vil prosesser knyttet til kommunesammenslåing etter hvert kunne stille enhetene overfor nye rasjonaliseringskrav, og de minste enhetene vil i beskjeden grad ha mulighet til å realisere stordriftsfordeler samtidig med at det ytes en fullverdig og faglig forsvarlig revisjonstjeneste.

Oppsummering

Ser man utviklingen i et litt større perspektiv, viser utviklingen innenfor andre samfunnssektorer at mangel på konkurransedyktige offentlige alternativer over tid kan gi opphav til økte kostnader. Blant annet fordi revisjon er kompleks tjeneste med et betydelig kommunikasjonsmoment, noe som blant annet krever lokal tilstedeværelse og utstrakt grad av samhandling mellom mennesker. Dette gjør at styring av omfang og kvalitet gjennom rene kommersielle kontrakter ikke alltid gir det optimale resultatet for oppdragsgiver.

Av hensyn til den fremtidige konkurransen i markedet for kontroll og tilsyn av offentlig virksomhet, er det uten tvil slik at det vil tjene både økonomiske og andre interesser hos kjøperne av disse tjenestene at det skapes en robust konstellasjon forankret i Nordland. Målsettingen hos offentlige revisjonsenheter vil være å skape maksimal nytte for kundene. Virksomheten er ikke profittmotivert.

Vi ser for oss at en samling av eksisterende ressurser i Nordland først og fremst vil kunne realisere kostnadssynergi på områder som planlegging, oppdragsledelse og kvalitetskontroll.

Videre må det forutsettes at mer fylkeskommunal revisjon ute i distriktene vil kunne utføres gjennom lokal tilstedeværelse, og slik sett neppe vil innebære atter en runde med «sentralisering».

Avslutningsvis er det etter vår oppfatning slik at en samling av kommunerevisjonsbransjen i Nordland vil sikre eksisterende kompetansearbeidsplasser i hele fylket, og trolig ha et visst potensial for å kunne skape nye. Man må unngå at kontroll og tilsyn i offentlig sektor bare blir oppfattet som et lavinteresseprodukt og utelukkende som en kostnadspost. Velorganiserte revisjonstjenester er en av de mest sentrale forutsetningene for et fungerende lokaldemokrati, og Ytre Helgeland Kommunerevisjon bør etter administrasjonens oppfatning delta aktivt i en prosess som bidrar positivt i denne retningen. Dette toget går etter vårt skjønn nå.

Vedtak:

Under forutsetning av at Nordland fylkeskommune velger å satse på et felles interkommunalt revisjonsselskap fremover, ønsker styret å gi uttrykk for følgende:

Ytre Helgeland Kommunerevisjon er interessert i å bli en del av en slik ordning.

Styret mener at etablering av et konkurransedyktig offentlig alternativ er viktig med hensyn til behovet for kompetansekrevene arbeidsplasser i fylket. En slik etablering vil etter vårt skjønn sikre deltakerkommunene og fylkeskommunen revisjonstjenester av høy kvalitet til en riktig pris, og vil heller ikke avskjære andre løsninger i fremtiden. En senere konkurranseutsetting vil alltid være mulig.

Ytre Helgeland Kommunerevisjons vilje til å bli en del av et felles interkommunalt revisjonsselskap med nedslagsfelt i Nordland fylke, er selvsagt betinget av at våre deltakerkommuner for sin del fatter de nødvendige vedtak som gjør en slik integrasjon mulig.

Innholdet i vedtaket sendes til kontrollutvalgene i revisjonssamarbeidets deltakerkommuner og kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune.

Fra: Berit Pedersen
Sendt: 15. juni 2016 08:46
Til: Kristin Mathisen
Kopi: Kristin Karlsen
Emne: VS: Oversendelse av vedtak til kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune
Vedlegg: Vedtak sak 10.2016 - TIL KONTROLLUTVALGET I NORDLAND FYLKESKOMMUNE.pdf

Hei

Kan dere journalføre denne eposten.

Med vennlig hilsen

Berit Pedersen Rådgiver - Kontrollutvalget Mob: +47 91360938 berped@nfk.no
<<mailto:berped@nfk.no>>
Skype <<sip:berped@nfk.no>>

Tenk på miljøet. Ikke skriv ut denne e-posten hvis du ikke må.

Fra: Joseph Landu Lunda [<mailto:Joseph.Landu.Lunda@alstahaug.kommune.no>]
Sendt: 15. juni 2016 08:35
Til: Berit Pedersen <berped@nfk.no> <<mailto:berped@nfk.no>>
Emne: VS: Oversendelse av vedtak til kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune

Hei Berit,

Dette er Joseph Lunda fra Ytre Helgeland kommunerevisjon. Jeg viser til en kort samtale i går i Bodø og sender deg styrevedtak vedr. fremtidig organisering av revisjonsenheten.

Ha en fin dag.

Med vennlig hilsen

Joseph Landu Lunda

Fra: Joseph Landu Lunda
Sendt: 21. april 2016 12:00
Til: 'berit.pedersen@nfk.no'
Emne: Oversendelse av vedtak til kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune

Hei,

På vegne av styret i revisjonsenheten oversendes herved gjenpart av fremlegg og vedtak i sak 10/2016.

Jeg bekrefter at det vedlagte er rett utskrift.

Ta gjerne kontakt dersom det skulle være spørsmål.

Med vennlig hilsen

Joseph Landu Lunda
Kommunerevisor
Ytre Helgeland kommunerevisjon

Postboks 45, 8805 Sandnessjøen
Tel: 75075780/90780630
Mail: joseph.landu.lunda@alstahaug.kommune.no
<<mailto:joseph.landu.lunda@alstahaug.kommune.no>>

Fra: Else-Annie Hansen <Else-Annie.Hansen@vestvagoy.kommune.no>
Sendt: 28. oktober 2016 14:02
Til: Berit Pedersen
Emne: Felles kommunerevisjon i Nordland
Vedlegg: Sak 07 Nordland kommunerevisjon1.docx

Vedlagt følger utskrift av vedtak i styret for Kommunerevisjonen i Lofoten.

Med vennlig hilsen
Kommunerevisjonen i Lofoten

Else-Annie Hansen
Revisjonssjef

Tlf.: 48040449

KOMMUNEREVISJONEN I LOFOTEN

RØST – VÆRØY – MOSKENES – FLAKSTAD – VESTVÅGØY – VÅGAN

KOMMUNAL REVISJON
- på vakt for
fellesskapets verdier

9

Tillegg til sakliste Styremøte 10.10.2016

SAK 07/2016 – FREMTIDIG ORGANSIERING AV REVISJONSENHETEN

Innledning

Utgangspunktet for saken er i hovedtrekk:

- 1 Nordland fylkeskommune har i mars 2016 besluttet å utrede egen revisjonsordning
- 2 I Nordland er det ikke etablert et større interkommunalt selskap slik som i andre fylker

Bakgrunn

Det har tidligere blitt vurdert en sammenslåing av enhetene Salten Kommunerevisjon IKS, Indre Helgeland Kommunerevisjon og Ytre Helgeland Kommunerevisjon, jfr. vedlagte prosjektrapport med arbeidstittel «Nordland Revisjon». Det viste seg imidlertid at dette sammenslåingsprosjektet, som etter vår vurdering var både tilfredsstillende utredet og rasjonelt begrunnet, av ulike årsaker ikke lot seg gjennomføre. Vi har ikke full oversikt når det gjelder rekkefølgen av begivenheter, samt hva som eventuelt utgjør årsak og virkninger. Det er imidlertid et faktum at kommunene Rana, Nesna og Lurøy konkurranseutsatte revisjonstjenestene for perioden 01.01.2015–30.06.2017. I kjølvannet av denne prosessen, har etter hva vi forstår de øvrige av Indre Helgeland Kommunerevisjons tidligere klienter (kommunene Vefsn, Grane, Hattfjelldal, Hemnes) valgt å knytte seg opp mot enten KomRev Trøndelag IKS eller KomRev NORD IKS. Inngåelse av avtaler om interkommunalt samarbeid eller deltakelse i interkommunale selskaper regnes som såkalt egenregi, og medfører slik sett ikke et krav om konkurranseutsetting av revisjonstjenestene. Det har nå oppstått en ny situasjon – ved at fylkestinget har vedtatt en utredning av alternative modeller for sin revisjonsordning. Dette innebærer at fylkeskommunen kan komme til å ta initiativ til opprettelse av et interkommunalt revisjonsselskap, som vil kunne styrke den kommunale revisjonen i hele fylket. Det er grunn til å anta at prosjektet «Nordland Revisjon» ville ha lyktes dersom fylkeskommunen den gangen hadde gått inn for å etablere en større kommunal revisjonsenhet.

Nærmere om fylkestingets vedtak

Fylkestinget i Nordland besluttet på sin samling 7.–9. mars 2016 å be kontrollutvalget om å utrede revisjonsordningen. Alternativene er dagens ordning (revisjonsenhet i fylkeskommunen), deltakelse i et felles interkommunalt selskap eller kjøp av tjenestene etter forutgående konkurranseutsetting. Saken skal legges frem til behandling under fylkestingets samling i juni. Det er forutsatt at utredningen gjennomføres av en «uhildet» part, samt at nødvendig involvering og ivaretagelse av berørte arbeidstakere finner sted. Saksdokumentene kan leses i sin helhet på hjemmesiden til Nordland fylkeskommune. Vi går derfor ikke nærmere inn på detaljene i denne omgang.

Kommunerevisjonsbransjen i Nordland i dag

Sett i et overordnet perspektiv er bildet av aktører og markedsandeler slik:

Opplysningene om befolkning er basert på statistikk pr. 01.01.2015. Markedsandelene (I og II) er basert på hhv. antall kommuner i klientporteføljen, og folketallet i de samme kommunene.

KomRev Trøndelag er hjemmehørende i Nord-Trøndelag fylke, og KomRev Nord i Troms fylke. Begge er hver for seg betydelig større revisjonsenheter enn aktørene i Nordland, og utfører også revisjonstjenestene for respektive fylkeskommuner.

KomRev Trøndelag har disse klientene blant kommunene i Nordland fylke:

Bindal, Sømna, Brønnøy, Vega, Vevelstad, Vefsn, Grane og Hattfjelldal.

KomRev NORD har følgende kommunekunder i vår region:

Narvik, Hemnes, Tysfjord, Lødingen, Tjeldsund, Evenes, Ballangen, Bø og Sortland.

Så vidt vi kjenner til, revideres følgende kommuner i Nordland av private revisjonsselskaper:

Nesna, Rana, Lurøy, Hadsel og Øksnes.

Kommunerevisjonsmarkedet i Nordland er vanskeligere å bedømme når det gjelder antall årsverk. Men løst anslått snakker vi trolig om minst 50–60 årsverk totalt sett, spesielt tatt i betraktning at det må antas å være en tendens til at det gjennomføres for lite forvaltningsrevisjon og for lite selskapskontroll i enkelte kommuner.

Administrasjonenes vurdering

Situasjonen har vært gjenstand for diskusjon blant lederne i de aktuelle revisjonsenhetene, og vår felles vurdering er at bransjeutviklingen samt den senere tids hendelser skaper et gunstig vindu for etablering av en konkurransedyktig offentlig aktør forankret i vårt eget fylke. Ytre Helgeland Kommunerevisjon har hele tiden hatt som overordnet strategisk målsetting nettopp å søke samarbeid og om mulig tettere integrasjon med andre offentlige aktører i kommunerevisjonsbransjen.

Utfordringen knyttet til drift av små og mellomstore revisjonsenheter er blant annet:

- Fagmiljøer som er sårbare for gjennomtrekk
- Manglende attraktivitet i kampen om de beste kandidatene
- Konkurransedyktighet når det gjelder kostnader
- Kundegrunnlaget er ofte begrenset
- Det er vanskelig å tiltrekke seg nye kunder

I tillegg vil prosesser knyttet til kommunesammenslåing etter hvert kunne stille enhetene overfor nye rasjonaliseringskrav, og de minste enhetene vil i beskjeden grad ha mulighet til å realisere stordriftsfordeler samtidig med at det ytes en fullverdig og faglig forsvarlig revisjonstjeneste.

Oppsummering

Ser man utviklingen i et litt større perspektiv, viser utviklingen innenfor andre samfunnssektorer at mangel på konkurransedyktige offentlige alternativer over tid kan gi opphav til økte kostnader. Blant annet fordi revisjon er kompleks tjeneste med et betydelig kommunikasjonsmoment, noe som blant annet krever lokal tilstedeværelse og utstrakt grad av samhandling mellom mennesker. Dette gjør at styring av omfang og kvalitet gjennom rene kommersielle kontrakter ikke alltid gir det optimale resultatet for oppdragsgiver. Av hensyn til den fremtidige konkurransen i markedet for kontroll og tilsyn av offentlig virksomhet, er det uten tvil slik at det vil tjene både økonomiske og andre interesser hos kjøperne av disse tjenestene at det skapes en robust konstellasjon forankret i Nordland. Målsettingen hos offentlige revisjonsenheter vil være å skape maksimal nytte for kundene. Virksomheten er ikke profittmotivert.

Vi ser for oss at en samling av eksisterende ressurser i Nordland først og fremst vil kunne realisere kostnadssynergi på områder som planlegging, oppdragsledelse og kvalitetskontroll.

Videre må det forutsettes at mer fylkeskommunal revisjon ute i distriktene vil kunne utføres gjennom lokal tilstedeværelse, og slik sett neppe vil innebære atter en runde med «sentralisering».

Avslutningsvis er det etter vår oppfatning slik at en samling av kommunerevisjonsbransjen i Nordland vil sikre eksisterende kompetansearbeidsplasser i hele fylket, og trolig ha et visst potensial for å kunne skape nye. Man må unngå at kontroll og tilsyn i offentlig sektor bare blir oppfattet som et lavinteresseprodukt og utelukkende som en kostnadspost. Velorganiserte revisjonstjenester er en av de mest sentrale forutsetningene for et fungerende lokaldemokrati, og Ytre Helgeland Kommunerevisjon bør etter administrasjonens oppfatning delta aktivt i en prosess som bidrar positivt i denne retningen. Dette toget går etter vårt skjønn nå.

Styret for Kommunerevisjonen i Lofoten innbys til å fatte følgende Vedtak:

Under forutsetning av at Nordland fylkeskommune velger å satse på et felles interkommunalt revisjonsselskap fremover, ønsker styret å gi uttrykk for følgende:

Kommunerevisjonen i Lofoten er interessert i å delta i utredning av en slik ordning.

Styret mener at etablering av et konkurransedyktig offentlig alternativ er viktig med hensyn til behovet for kompetansekrevende arbeidsplasser i fylket. En slik etablering vil etter vårt skjønn sikre deltakerkommunene og fylkeskommunen revisjonstjenester av høy kvalitet til en riktig pris, og vil heller ikke avskjære andre løsninger i fremtiden. En senere konkurranseutsetting vil alltid være mulig.

Kommunerevisjonen i Lofoten vilje til å bli en del av et felles interkommunalt revisjonsselskap med nedslagsfelt i Nordland fylke, er selvsagt betinget av at våre deltakerkommuner for sin del fatter de nødvendige vedtak som gjør en slik integrasjon mulig.

Innholdet i vedtaket sendes til kontrollutvalgene i revisjonssamarbeidets deltakerkommuner og kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune.

Leknes 16.09.2016

Else-Annie Hansen
revisjonssjef

KOMMUNEREVISJONEN I LOFOTEN

RØST - VÆRØY - MOSKENES - FLAKSTAD - VESTVÅGØY - VÅGAN

10

Sak 07/16 **Intensjon om en Kommunerevisjonen i Nordland – faglig samarbeid mellom kommunerevisjonene i Nordland.**

Innstilling:

Styret for Kommunerevisjonen i Lofoten innbys til å fatte følgende Vedtak:

Under forutsetning av at Nordland fylkeskommune velger å satse på et felles interkommunalt revisjonsselskap fremover, ønsker styret å gi uttrykk for følgende:

Kommunerevisjonen i Lofoten er interessert i å delta i utredning av en slik ordning. Styret mener at etablering av et konkurransedyktig offentlig alternativ er viktig med hensyn til behovet for kompetansekrevede arbeidsplasser i fylket. En slik etablering vil etter vårt skjønn sikre deltakerkommunene og fylkeskommunen revisjonstjenester av høy kvalitet til en riktig pris, og vil heller ikke avskjære andre løsninger i fremtiden. En senere konkurranseutsetting vil alltid være mulig.

Kommunerevisjonen i Lofoten vilje til å bli en del av et felles interkommunalt revisjonsselskap med nedslagsfelt i Nordland fylke, er selvsagt betinget av at våre deltakerkommuner for sin del fatter de nødvendige vedtak som gjør en slik integrasjon mulig.

Innholdet i vedtaket sendes til kontrollutvalgene i revisjonssamarbeidets deltakerkommuner og kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune.

Vedtak:

Under forutsetning av at Nordland fylkeskommune velger å satse på et felles interkommunalt revisjonsselskap fremover, ønsker styret å gi uttrykk for følgende:

Kommunerevisjonen i Lofoten er interessert i å delta i utredning av en slik ordning. Styret mener at etablering av et konkurransedyktig offentlig alternativ er viktig med hensyn til behovet for kompetansekrevede arbeidsplasser i fylket. En slik etablering vil etter vårt skjønn sikre deltakerkommunene og fylkeskommunen revisjonstjenester av høy kvalitet til en riktig pris, og vil heller ikke avskjære andre løsninger i fremtiden. En senere konkurranseutsetting vil alltid være mulig.

Kommunerevisjonen i Lofoten vilje til å bli en del av et felles interkommunalt revisjonsselskap med nedslagsfelt i Nordland fylke, er selvsagt betinget av at våre deltakerkommuner for sin del fatter de nødvendige vedtak som gjør en slik integrasjon mulig.

Innholdet i vedtaket sendes til kontrollutvalgene i revisjonssamarbeidets deltakerkommuner og kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune.

Enstemmig vedtatt.

Hovedkontor Vestvågøy

Avd. Vågan

Kommunerevisjonen i Lofoten

Else-Annie Hansen
Revisjonssjef

Ole Marhaug
styreleder

Hovedkontor Vestvågøy

Postboks 188 - 8376 LEKNES
Tlf.: 760 56000

Avd. Vågan

Rådhuset - 8300 SVOLVÆR
Tlf.: 754 20000

Til styret i Salten kommunerevisjon IKS

Deres ref.: *

Vår ref.: adm/styret/PAA

Dato: 14. oktober 2016

SAK 12/2016 – FREMTIDIG ORGANSIERING AV REVISJONSENHETEN

Innledning

Utgangspunktet for saken er i hovedtrekk:

- ① Nordland fylkeskommune har i mars 2016 besluttet å utrede egen revisjonsordning
- ② Deltakerne i Ytre Helgeland kommunerevisjon har i januar 2016 besluttet tilsvarende utredning
- ③ I Nordland er det ikke etablert et større interkommunalt selskap slik som i andre fylker

Bakgrunn

Det har tidligere blitt vurdert en sammenslåing av enhetene Salten Kommunerevisjon IKS, Indre Helgeland kommunerevisjon og Ytre Helgeland kommunerevisjon. Det ble utarbeidet en prosjektrapport med arbeidstittel «Nordland Revisjon» som konkluderte med å anbefale at det ble etablert et felles interkommunalt selskap for disse tre revisjonsenheter. Denne er tidligere behandlet av styret i Salten kommunerevisjon i sak 13/13 og styret sluttet seg til rapportens konklusjoner. Det viste seg imidlertid at dette sammenslåingsprosjektet, som etter vår vurdering var både tilfredsstillende utredet og rasjonelt begrunnet, av ulike årsaker ikke lot seg gjennomføre. Se styresak 8/14. Vi har ikke full oversikt når det gjelder rekkefølgen av begivenheter, samt hva som eventuelt utgjør årsak og virkninger. Det er imidlertid et faktum at kommunene Rana, Nesna og Lurøy konkurranseutsatte revisjonstjenestene for perioden 01.01.2015–30.06.2017. I kjølvannet av denne prosessen, har etter hva vi forstår de øvrige av Indre Helgeland Kommunerevisjons tidligere klienter (kommunene Vefsn, Grane, Hattfjelldal, Hemnes) valgt å knytte seg opp mot enten KomRev Trøndelag IKS eller KomRev NORD IKS. Inngåelse av avtaler om interkommunalt samarbeid eller deltakelse i interkommunale selskaper regnes som såkalt egenregi, og medfører slik sett ikke et krav om konkurranseutsetting av revisjonstjenestene.

Det har nå oppstått en ny situasjon – ved at fylkestinget har vedtatt en utredning av alternative modeller for sin revisjonsordning. Dette innebærer at fylkeskommunen kan komme til å ta initiativ til opprettelse av et interkommunalt revisjonsselskap, som vil kunne styrke den kommunale revisjonen i hele fylket. Det er grunn til å anta at prosjektet «Nordland Revisjon» ville ha lyktes dersom fylkeskommunen den gangen hadde gått inn for å etablere en større kommunal revisjonsenhet.

Nærmere om fylkestingets vedtak

Fylkestinget i Nordland besluttet på sin samling 7.–9. mars 2016 å be kontrollutvalget om å utrede revisjonsordningen. Alternativene er dagens ordning – egen fylkesrevisjon, deltakelse i et felles interkommunalt selskap eller kjøp av tjenestene etter forutgående konkurranseutsetting.

Salten kommunerevisjon IKS	www.salten-revisjon.no	Org. nr.: 988 655 271 MVA	E-post: post@salten-revisjon.no
Hovedkontor Fauske		Avdeling Bode	
Postadresse:	Postboks 140, 8201 Fauske	Postadresse:	Postboks 429, 8001 Bode
Besøksadresse:	Torggata 10, 2. etg.	Besøksadresse:	Posthugården, Havnegata 9
Telefon:	75 61 03 80	Telefon:	75 61 03 90
Faks:	75 61 03 89	Faks:	75 61 03 98

Det er forutsatt at utredningen gjennomføres av en «uhildet» part, samt at nødvendig involvering og ivaretagelse av berørte arbeidstakere finner sted.

Nærmere om vedtaket hos deltakerne i Ytre Helgeland kommunerevisjon

Deltakerne i det interkommunale samarbeidet er Herøy kommune, Alstahaug kommune, Leirfjord kommune, Dønna kommune, Lurøy kommune og Træna kommune. Sistnevnte kommune har gjort vedtak om konkurranseutsetting i løpet av 2016, og vil i så fall tre ut av samarbeidet.

Deltakerkommunene har i løpet av januar og februar 2016 besluttet å be kontrollutvalgene foreta en vurdering av organiseringen av revisjonstjenestene. Aktuelle løsninger er nåværende ordning (interkommunalt samarbeid), sammenslåing med andre revisjonsenheter (interkommunalt selskap) eller kjøp av revisjonstjenestene basert på konkurranseutsetting.

Kommunerevisjonsbransjen i Nordland i dag

Sett i et overordnet perspektiv er bildet av aktører og markedsandeler slik:

Aktør	Org. form	Kunder	Folketall	Andel I	Andel II	Gj. snitt
Salten Kommunerevisjon	IKS	9	80 338	29,5 %	33,2 %	8 526
KomRev Nord	IKS	9	45 591	20,5 %	18,9 %	5 066
KomRev Trøndelag	IKS	8	29 557	18,2 %	12,2 %	3 695
Ytre Helgeland Kommunerevisjon	§27	6	14 541	13,6 %	6,0 %	2 424
Kommunerevisjonen i Lofoten	§27	6	24 178	13,6 %	10,0 %	4 030
Ansatt i kommunen	Ingen	1	4 991	2,3 %	2,1 %	4 991
Andre ordninger	AS	5	42 486	11,4 %	17,6 %	8 497
TOTALT		44	261 682	100,0 %	100,0 %	5 493

Opplysningene om befolkning er basert på statistikk pr. 01.01.2015. Markedsandelene (I og II) er basert på hhv. antall kommuner i klientporteføljen, og folketallet i de samme kommunene.

KomRev Trøndelag er hjemmehørende i Nord-Trøndelag fylke, og KomRev Nord i Troms fylke. Begge er hver for seg betydelig større revisjonsenheter enn aktørene i Nordland, og utfører også revisjonstjenestene for respektive fylkeskommuner.

KomRev Trøndelag har disse klientene blant kommunene i Nordland fylke:

Bindal, Sømna, Brønnøy, Vega, Vevelstad, Vefsn, Grane og Hattfjelldal.

KomRev NORD har følgende kommunekunder i vår region:

Narvik, Hemnes, Tysfjord, Lødingen, Tjeldsund, Evenes, Ballangen, Bø og Sortland.

Så vidt vi kjenner til, revideres følgende kommuner i Nordland av private revisjonsselskaper:

Nesna, Rana, Lurøy, Hadsel og Øksnes.

Kommunerevisjonsmarkedet i Nordland er vanskeligere å bedømme når det gjelder antall årsverk. Men løst anslått snakker vi trolig om minst 50–60 årsverk totalt sett, spesielt tatt i betraktning at det må antas å være en tendens til at det gjennomføres for lite forvaltningsrevisjon og for lite selskapskontroll i enkelte kommuner.

Administrasjonenes vurdering

Situasjonen har vært gjenstand for diskusjon blant lederne i de aktuelle revisjonsenheterne, og vår felles vurdering er at bransjeutviklingen samt den senere tids hendelser skaper et gunstig vindu for etablering av en konkurransedyktig offentlig aktør forankret i vårt eget fylke. Salten kommunerevisjon IKS har hele

tiden hatt som overordnet strategisk målsetting nettopp å søke samarbeid og om mulig tettere integrasjon med andre offentlige aktører i kommunerevisjonsbransjen.

Utfordringen knyttet til drift av små og mellomstore revisjonsenheter er blant annet:

- Fagmiljøer som er sårbare for gjennomtrekk
- Manglende attraktivitet i kampen om de beste kandidatene
- Konkurransedyktighet når det gjelder kostnader
- Kundegrunnlaget er ofte begrenset
- Det er vanskelig å tiltrekke seg nye kunder

I tillegg vil prosesser knyttet til kommunesammenslåing etter hvert kunne stille enhetene overfor nye rasjonaliseringskrav, og de minste enhetene vil i beskjeden grad ha mulighet til å realisere stordriftsfordeler samtidig med at det ytes en fullverdig og faglig forsvarlig revisjonstjeneste.

Oppsummering

Ser man utviklingen i et litt større perspektiv, viser utviklingen innenfor andre samfunnssektorer at mangel på konkurransedyktige offentlige alternativer over tid kan gi opphav til økte kostnader. Blant annet fordi revisjon er kompleks tjeneste med et betydelig kommunikasjonselement, noe som blant annet krever lokal tilstedeværelse og utstrakt grad av samhandling mellom mennesker. Dette gjør at styring av omfang og kvalitet gjennom rene kommersielle kontrakter ikke alltid gir det optimale resultatet for oppdragsgiver.

Av hensyn til den fremtidige konkurransen i markedet for kontroll og tilsyn av offentlig virksomhet, er det uten tvil slik at det vil tjene både økonomiske og andre interesser hos kjøperne av disse tjenestene at det skapes en robust konstellasjon forankret i Nordland. Målsettingen hos offentlige revisjonsenheter vil være å skape maksimal nytte for kundene. Virksomheten er ikke profittmotivert.

Vi ser for oss at en samling av eksisterende ressurser i Nordland først og fremst vil kunne realisere kostnadssynergi på områder som planlegging, oppdragsledelse og kvalitetskontroll.

Videre må det forutsettes at mer fylkeskommunal revisjon ute i distriktene vil kunne utføres gjennom lokal tilstedeværelse, og slik sett neppe vil innebære atter en runde med «sentralisering».

Avslutningsvis er det etter vår oppfatning slik at en samling av kommunerevisjonsbransjen i Nordland vil sikre eksisterende kompetansearbeidsplasser i hele fylket, og trolig ha et visst potensial for å kunne skape nye. Man må unngå at kontroll og tilsyn i offentlig sektor bare blir oppfattet som et lavinteresseprodukt og utelukkende som en kostnadspost. Velorganiserte revisjonstjenester er en av de mest sentrale forutsetningene for et fungerende lokaldemokrati, og Salten kommunerevisjon IKS bør etter administrasjonens oppfatning delta aktivt i en prosess som bidrar positivt i denne retningen. Dette toget går etter vårt skjønn nå.

Forslag til vedtak:

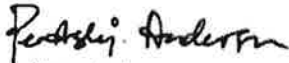
Under forutsetning av at Nordland fylkeskommune velger å satse på et felles interkommunalt revisjonsselskap fremover, ønsker styret å gi uttrykk for følgende:

Salten kommunerevisjon IKS er interessert i å bli en del av en slik ordning.

Styret mener at etablering av et konkurransedyktig offentlig alternativ er viktig med hensyn til behovet for kompetansekrevene arbeidsplasser i fylket. En slik etablering vil etter vårt skjønn sikre deltakerkommunene og fylkeskommunen revisjonstjenester av høy kvalitet til en riktig pris, og vil heller ikke avskjære andre løsninger i fremtiden. En senere konkurranseutsetting vil alltid være mulig.

Salten kommunerevisjon IKS vilje til å bli en del av et felles interkommunalt revisjonsselskap med nedslagsfelt i Nordland fylke, er selvsagt betinget av at våre deltakerkommuner for sin del fatter de nødvendige vedtak som gjør en slik integrasjon mulig.

Innholdet i vedtaket sendes til kontrollutvalgene Salten og kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune.

Per Asbjørn Andersen
Daglig leder

SAK 20/17

Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
14.08.2017

Vedlegg:

•

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget gis orienteringer fra revisjon og sekretariat om status når det gjelder arbeidet med kontroll og tilsyn.

Inndyr, 3. august 2017

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

SAK 21/17

Eventuelt

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
14.08.2017

Vedlegg:

•

Forslag til vedtak:

Inndyr 3. august 2017

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget